

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจुरะเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๘

วันศุกร์ที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๘

อ.พ. ๑๘/๒๕๕๘

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา
ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗
โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑
ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับพนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ
ให้ทราบว่ามีกรกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ได้รับความคุ้มครองไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง
และทางอาญา (เพิ่มมาตรา ๑๓/๑)

(๒) ปรับปรุงฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง)

(๓) ปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
ในการกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน
และยานพาหนะ (เพิ่มมาตรา ๑๖ (๒/๑))

(๔) กำหนดให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจ
ออกประกาศกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน
และยานพาหนะ (เพิ่มมาตรา ๑๖/๑)

(๕) กำหนดให้คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง มีอำนาจสั่งปิด
สถานประกอบกิจการหรือโรงงานชั่วคราว พักใช้ใบอนุญาตประกอบการสำหรับการประกอบธุรกิจ
หรือโรงงาน ห้ามใช้ยานพาหนะเป็นการชั่วคราว หรือดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกัน
มิให้มีการกระทำผิดเกิดขึ้นอีก (เพิ่มมาตรา ๑๖/๒)

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

- ปรับปรุงฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ให้สอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน โดยให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์แต่งตั้งข้าราชการของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง)

- เพิ่มอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ในการเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ (ร่างมาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๑๖ (๒/๑))

- กำหนดให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ กำหนดให้คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง มีอำนาจสั่งปิดสถานประกอบกิจการหรือโรงงานชั่วคราว การพักใช้ใบอนุญาตประกอบการสำหรับการประกอบธุรกิจหรือโรงงาน การห้ามใช้ยานพาหนะเป็นการชั่วคราว หรือการดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำผิดเกิดขึ้นอีก ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์หรือพบการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกระบวนการและขั้นตอนในเรื่องการแจ้งและการอุทธรณ์คำสั่งของคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง (ร่างมาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๑๖/๑ มาตรา ๑๖/๒ และมาตรา ๑๖/๓)

- กำหนดให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์แต่งตั้งคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง เพื่อทำการตามมาตรา ๑๖/๒ ในการสั่งปิดสถานประกอบกิจการหรือโรงงานชั่วคราว การพักใช้ใบอนุญาตประกอบการสำหรับการประกอบธุรกิจหรือโรงงาน การห้ามใช้ยานพาหนะเป็นการชั่วคราว หรือการดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำผิดเกิดขึ้นอีก ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์หรือพบการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขมาตรา ๒๕)

- กำหนดให้ค่าปรับตามที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้นำไปใช้ได้โดยไม่ต้องนำส่งคลังตกเป็นของกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ (ร่างมาตรา ๘ เพิ่มมาตรา ๔๒ (๖/๑))

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการวงงาน นิติบัญญัติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น เพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

มีนาคม ๒๕๕๘

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนัท ผาสุข ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย

นางสาวสุภาวดีจิตต์ ไตรเทพพิสัย ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

นายสุชาติ พันทองคำ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒

นางสาวสมสมร นาคนาค นิติกรชำนาญการ

นางสาวพันธุ์ทิพา หอมทิพย์ วิทยากรปฏิบัติการ

นางสิริกัญย์ ส่องแสง เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส

นายพัลลภ วงศ์พานิช เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมายฯ วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ก
ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญ	
ของร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	๑
ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑	
กับร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๙
ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม	
การค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	
- การตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมาย	-๑-
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบ	
ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	-๕-
- การปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์	-๙-
- การค้ามนุษย์ ผลกระทบต่อสังคมไทยและสังคมโลก	-๑๙-
- บทบาทของตำรวจตรวจคนเข้าเมืองด้านการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์	-๒๒-
- ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์	
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.	-๒๘-
ภาคผนวก	
- พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑	(๑)
- หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๗๑๘๖ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘	
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ.....	(๑๙)
- ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	(๒๐)
- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป้องกัน	
และปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	(๒๖)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๕) กำหนดให้คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง มีอำนาจสั่งปิดสถานประกอบกิจการหรือโรงงานชั่วคราว พักใช้ใบอนุญาตประกอบการสำหรับการประกอบธุรกิจหรือโรงงาน ห้ามใช้ยานพาหนะเป็นการชั่วคราว หรือดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำผิดเกิดขึ้นอีก (เพิ่มมาตรา ๑๖/๒)

(๖) กำหนดขั้นตอนการแจ้งคำสั่งของคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง ที่ได้สั่งการตามมาตรา ๑๖/๒ และการอุทธรณ์คำสั่งของคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง (เพิ่มมาตรา ๑๖/๓)

(๗) กำหนดให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำการตามมาตรา ๑๖/๒ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕)

(๘) กำหนดให้ค่าปรับตามที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้นำไปใช้ได้โดยไม่ต้องนำส่งคลังตกเป็นของกองทุน (เพิ่มมาตรา ๔๒ (๖/๑))

(๙) เพิ่มบทกำหนดโทษกรณีการกระทำตามมาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๕๓ วรรคสอง เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำได้รับอันตรายสาหัส หรือถึงแก่ความตาย (เพิ่มมาตรา ๕๓/๑)

(๑๐) เพิ่มบทกำหนดโทษกรณีเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินกิจการสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะ ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๑๖/๒ (เพิ่มมาตรา ๕๓/๒)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมต่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในปัจจุบันที่มีความรุนแรง ซับซ้อน และเป็นอาชญากรรมข้ามชาติ จึงเห็นควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยกำหนดให้มีมาตรการสร้างแรงจูงใจให้ผู้พบเห็นเหตุการณ์การค้ามนุษย์แจ้งข้อมูลต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ และกำหนดมาตรการเพิ่มอำนาจทางปกครองให้แก่เจ้าหน้าที่ รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์

๔. วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๕. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๕.๑ กำหนดให้ผู้ที่จ้างพนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ทราบว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งกระทำโดยสุจริต ได้รับความคุ้มครองไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่งและทางอาญา (ร่างมาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๑๓/๑)

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๑๓/๑ ผู้ใดจ้างแก่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ให้ทราบว่ามี การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่งและทางอาญา”

๕.๒ ปรับปรุงฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ ให้สอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน โดยให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์แต่งตั้งข้าราชการของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง)

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ปคม.” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นประธานคณะกรรมการ ปกค. เป็นรองประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่คน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์โดดเด่นเป็นที่ประจักษ์ด้านการป้องกัน

การปราบปราม การบำบัดฟื้นฟู และการประสานงานระหว่างประเทศเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ไม่น้อยกว่าเจ็ดปี ด้านละหนึ่งคน โดยต้องเป็นภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นกรรมการ และมีปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นเลขานุการ และให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์แต่งตั้งข้าราชการของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๕.๓ เพิ่มอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในการเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ (ร่างมาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๑๖ (๒/๑))

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๒/๑) ของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

“(๒/๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ และกำหนดให้สถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ ต้องอยู่ภายใต้บังคับของมาตรการดังกล่าว”

๕.๔ กำหนดให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ กำหนดให้คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง มีอำนาจสั่งปิดสถานประกอบกิจการหรือโรงงานชั่วคราว การพักใช้ใบอนุญาตประกอบการสำหรับการประกอบธุรกิจหรือโรงงาน การห้ามใช้ยานพาหนะเป็นการชั่วคราว หรือการดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำผิดเกิดขึ้นอีก ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์หรือพบการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกระบวนการและขั้นตอนในเรื่องการแจ้งและการอุทธรณ์คำสั่งของคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง (ร่างมาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๑๖/๑ มาตรา ๑๖/๒ และมาตรา ๑๖/๓)

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖/๑ มาตรา ๑๖/๒ และมาตรา ๑๖/๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๑๖/๑ให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ และประกาศกำหนดให้สถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะใดๆ ต้องอยู่ภายใต้บังคับของมาตรการดังกล่าว ทั้งนี้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๖/๒ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่ามีกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์หรือพบการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะตามมาตรา ๑๖/๑ หากเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินการสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะ ดังกล่าวไม่สามารถชี้แจง หรือพิสูจน์ให้คณะกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง เชื่อได้ว่าตนได้ใช้ความระมัดระวัง ตามสมควรแก่กรณีแล้ว ให้คณะกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง มีอำนาจสั่งอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ปิดสถานประกอบกิจการหรือโรงงานชั่วคราว
- (๒) พักใช้ใบอนุญาตประกอบการสำหรับการประกอบธุรกิจหรือโรงงาน
- (๓) ห้ามใช้ยานพาหนะเป็นการชั่วคราว
- (๔) ดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นอีก

ทั้งนี้ การสั่งตาม (๑) (๒) และ (๓) ต้องไม่เกินครั้งละสามสิบวันนับแต่วันที่เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินการสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะ ได้รับทราบคำสั่ง

ในกรณีมีการออกคำสั่งใด ๆ ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง แจ้งให้หน่วยงานซึ่งควบคุมสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะนั้นทราบ และให้หน่วยงานดังกล่าวถือปฏิบัติตามนั้น

การพิจารณาปิดสถานประกอบกิจการหรือโรงงานชั่วคราว การพักใช้ใบอนุญาตประกอบการสำหรับการประกอบธุรกิจหรือโรงงาน การห้ามใช้ยานพาหนะเป็นการชั่วคราว หรือการดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นอีก ตามวรรคหนึ่ง และการแจ้งให้หน่วยงานรับทราบตามวรรคสามให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๖/๓ ให้แจ้งคำสั่งตามมาตรา ๑๖/๒ ต่อเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินการสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะนั้นทราบเป็นหนังสือ ณ ภูมิลำเนาของผู้นั้น ภายในเจ็ดวันนับแต่วันออกคำสั่ง

ในกรณีที่ไม่มีผู้รับ ให้ปิดคำสั่งไว้ที่ภูมิลำเนาของผู้นั้นในที่เปิดเผย และให้ถือว่า เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินการสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะ ได้รับทราบคำสั่งนั้นแล้วเมื่อพ้นกำหนดสิบห้าวัน

ในกรณีเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินกิจการสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะ ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง ให้อุทธรณ์ ต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งจากคณะกรรมการ

การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งของคณะกรรมการ ตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด”

๕.๕ กำหนดให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง เพื่อทำการตามมาตรา ๑๖/๒ ในการสั่งปิด สถานประกอบกิจการหรือโรงงานชั่วคราว การพักใช้ใบอนุญาตประกอบการสำหรับการ ประกอบธุรกิจหรือโรงงาน การห้ามใช้ยานพาหนะเป็นการชั่วคราว หรือการดำเนิน มาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำผิดเกิดขึ้นอีก ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ ตรวจพบว่ามี การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์หรือพบการ กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขมาตรา ๒๕)

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ คณะกรรมการและคณะกรรมการ ปกค. จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องหนึ่งเรื่องใดหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่คณะกรรมการและคณะกรรมการ ปกค. มอบหมายก็ได้

ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำการตามมาตรา ๑๖/๒

ให้นำมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับกับการประชุม ของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานโดยอนุโลม”

๕.๖ กำหนดให้ค่าปรับตามที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้นำไปใช้ได้โดยไม่ต้อง นำส่งคลัง ตกเป็นของกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ร่างมาตรา ๘ เพิ่มมาตรา ๔๒ (๖/๑))

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๖/๑) ของมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

“(๖/๑) ค่าปรับตามที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้นำไปใช้ได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง เป็นรายได้ของแผ่นดิน”

๕.๗ เพิ่มบทกำหนดโทษกรณีผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๕๓ วรรคสอง เป็นเหตุให้ผู้ถูกระงับการกระทำได้รับอันตรายสาหัส หรือถึงแก่ความตาย และเพิ่มบทกำหนดโทษ กรณีเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินการสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะ ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๑๖/๒ (ร่างมาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๕๓/๑ และมาตรา ๕๓/๒)

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๓/๑ และมาตรา ๕๓/๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๕๓/๑ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๕๓ วรรคสอง เป็นเหตุให้ผู้ถูกระงับการกระทำ

(๑) รับอันตรายสาหัส ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่แปดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนหกหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

(๒) ถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต

มาตรา ๕๓/๒ เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินการสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๑๖/๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

กับ

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ที่คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

<p>พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
<p>มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ปคม.” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รอง นายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นประธานคณะกรรมการ ปกค. เป็นรอง ประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน สี่คนซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้เกี่ยวข้องและมี</p>	<p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑</p> <p>“มาตรา ๑๓/๑ ผู้ใดแจ้งแก่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจให้ทราบว่ามีกรรมการทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่งและทางอาญา”</p> <p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปเป็นแทน</p> <p>“มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ปคม.” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นประธานคณะกรรมการ ปกค. เป็นรองประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่คนซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้เกี่ยวข้องและมี</p>	<p>เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปราม การกระทำคามผิดฐานค้ามนุษย์ และเป็นการสร้างแรงจูงใจ ให้ประชาชนผู้พบเห็นแจ้งข้อมูลต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ</p> <p>เพื่อปรับปรุงฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการค้ามนุษย์ให้สอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน</p>

<p>พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
<p>โดดเด่นเป็นที่ประจักษ์ด้านการป้องกัน การปราบปราม การบำบัดฟื้นฟู และการประสานงาน การค้ามนุษย์ไม่น้อยกว่าเจ็ดปี ด้านละหนึ่งคน โดยต้องเป็นภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นกรรมกร และมีส่วนประกอบของพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์เป็นเลขานุการ และให้ปลัดกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์แต่งตั้งข้าราชการ ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ”</p>	<p>มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปเป็น (๒/๑) ของ มาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑</p> <p>“(๒/๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนด มาตราการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ และ กำหนดให้สถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ ต้องอยู่ภายใต้บังคับของมาตรการดังกล่าว”</p> <p>มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖/๑ มาตรา ๑๖/๒ และมาตรา ๑๖/๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑</p> <p>“มาตรา ๑๖/๑ ให้นายกรัฐมนตรียุติความเห็นชอบ ของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจออกประกาศกำหนดมาตรการ การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบ</p>	<p>เพื่อให้อำนาจคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนด มาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถาน ประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ</p> <p>เพื่อให้นายกรัฐมนตรียุติความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจออกประกาศกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์และประกาศกำหนดให้ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ อยู่ในบังคับของมาตรการดังกล่าว</p>
<p>โดดเด่นเป็นที่ประจักษ์ด้านการป้องกัน การปราบปราม การบำบัดฟื้นฟู และการประสานงานระหว่างประเทศเกี่ยวกับ การค้ามนุษย์ไม่น้อยกว่าเจ็ดปี ด้านละหนึ่งคน โดยต้องเป็น ภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นกรรมกร และมีส่วน ประกอบของพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็น เลขานุการ อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการและ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>กรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นสตรี ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง</p>	<p>มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปเป็น (๒/๑) ของ มาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑</p> <p>“(๒/๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนด มาตราการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ และ กำหนดให้สถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ ต้องอยู่ภายใต้บังคับของมาตรการดังกล่าว”</p> <p>มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖/๑ มาตรา ๑๖/๒ และมาตรา ๑๖/๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑</p> <p>“มาตรา ๑๖/๑ ให้นายกรัฐมนตรียุติความเห็นชอบ ของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจออกประกาศกำหนดมาตรการ การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบ</p>	<p>เพื่อให้อำนาจคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนด มาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถาน ประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ</p> <p>เพื่อให้นายกรัฐมนตรียุติความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจออกประกาศกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์และประกาศกำหนดให้ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ อยู่ในบังคับของมาตรการดังกล่าว</p>

<p>พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
<p>กิจการ โรงงาน และยานพาหนะและประกาศกำหนดให้ สถานประกอบการ โรงงาน และยานพาหนะใด ๆ ต้องอยู่ ภายใต้บังคับของมาตราดังกล่าว ทั้งนี้ โดยประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา มาตรา ๑๖/๒ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจ พบว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและ ปราบปรามการค้ามนุษย์หรือพบการกระทำความผิดตาม พระราชบัญญัตินี้ ในสถานประกอบการ โรงงาน หรือ ยานพาหนะตามมาตรา ๑๖/๑ หากเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินการสถานประกอบการ โรงงาน หรือ ยานพาหนะ ดังกล่าวไม่สามารถชี้แจงหรือพิสูจน์ให้ คณะกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง เชื่อได้ว่าตนได้ ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่กรณีแล้ว ให้ คณะกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง มีอำนาจสั่ง อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ (๑) ปิดสถานประกอบการหรือโรงงานชั่วคราว (๒) พักใช้ใบอนุญาตประกอบการสำหรับการประกอบ ธุรกิจหรือโรงงาน (๓) ห้ามใช้ยานพาหนะเป็นการชั่วคราว (๔) ดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีการ กระทำความผิดเกิดขึ้นอีก ทั้งนี้ การสั่งตาม (๑) (๒) และ (๓) ต้องไม่เกินครั้งละ สามสิบวันนับแต่วันที่เจ้าของผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนิน กิจการสถานประกอบการ โรงงาน หรือยานพาหนะ ได้รับทราบคำสั่ง ในกรณีที่มีการออกคำสั่งใด ๆ ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสองแจ้งให้</p>	<p>เพื่อให้อำนาจแก่คณะกรรมการในการออกคำสั่งทาง ปกครองในเรื่องต่างๆ ในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่า มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ตามพระราชบัญญัตินี้</p>	

<p>พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ำมมุขย์ พ.ศ. ๒๕๕๑</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ำมมุขย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
<p>พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ำมมุขย์ พ.ศ. ๒๕๕๑</p>	<p>หน่วยงานซึ่งควบคุมสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือ ยานพาหนะนั้นั้นทราบ และให้หน่วยงานดังกล่าวถือปฏิบัติ ตามนั้น</p> <p>การพิจารณาปิดสถานประกอบกิจการหรือโรงงาน ชั่วคราว การพักใช้ใบอนุญาตประกอบการสำหรับการ ประกอบธุรกิจหรือโรงงาน การทำใช้ยานพาหนะเป็นการ ชั่วคราว หรือการดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มี การกระทำผิดเกิดขึ้นอีกตามวรรคหนึ่ง และการแจ้งให้ หน่วยงานรับทราบตามวรรคสามให้เป็นที่ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p> <p>มาตรา ๑๖/๓ ให้แจ้งคำสั่งตามมาตรา ๑๖/๒ ต่อเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินการสถานประกอบ กิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะนั้นั้นทราบเป็นหนังสือ ณ ภูมิลำเนาของผู้นั้น ภายในเจ็ดวันนับแต่วันออกคำสั่ง</p> <p>ในกรณีที่ไม่ได้รับ ให้ปิดคำสั่งไว้ที่ภูมิลำเนา ของผู้นั้นในที่เปิดเผย และให้ถือว่าเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินการสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือ ยานพาหนะ ทราบคำสั่งนั้นแล้วเมื่อพ้นกำหนดสิบห้าวัน</p> <p>ในกรณีเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินการ สถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะ ไม่เห็นด้วย กับคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง ให้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่ วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งจากคณะกรรมการ</p> <p>การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้เพิกการบังคับตามคำสั่ง ของคณะกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง</p> <p>คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด”</p>	<p>เพื่อกำหนดกระบวนการและขั้นตอนในเรื่องการแจ้งและ การอุทธรณ์คำสั่งซึ่งก่อให้เกิดความชัดเจนและเป็นธรรมแก่ผู้รับ คำสั่งดังกล่าว</p>

<p>พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑</p>	<p>มาตรา ๒๕ คณะกรรมการและคณะกรรมการ ปกค. จะแต่งตั้งคณะกรรมการหรือพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องใดหรือปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการ ปกค. มอบหมายก็ได้</p> <p>ให้นำมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการหรือ คณะทำงานโดยอนุโลม</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> <p>มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๒๕ คณะกรรมการและคณะกรรมการ ปกค. จะแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องหนึ่งเรื่องใดหรือปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการและ คณะกรรมการ ปกค. มอบหมายก็ได้</p> <p>ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการ ตามมาตรา ๑๖/๒</p> <p>ให้นำมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการหรือ คณะทำงานโดยอนุโลม”</p> <p>มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๖/๑) ของ มาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑</p> <p>“(๖/๑) ค่าปรับตามที่กระทรวงการคลังอนุญาต ให้นำไปใช้ได้โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้ของแผ่นดิน”</p> <p>มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา ๕๓/๑ และมาตรา ๕๓/๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑</p> <p>“มาตรา ๕๓/๑ ถ้าการกระทำผิดตามมาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๕๓ วรรคสอง เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ (๑) รับอันตรายสาหัส ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่แปดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึง</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>	<p>กำหนดให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการตาม มาตรา ๑๖/๓</p> <p>เพื่อกำหนดให้ค่าปรับตามที่กระทรวงการคลังอนุญาต ให้นำไปใช้ได้ ตกเป็นของกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>เพื่อปรับปรุงบทกำหนดโทษให้เหมาะสมยิ่งขึ้น</p>
---	---	--	----------------------------------	---

<p>พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
	<p>สี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต (๒) ถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต มาตรา ๕๗/๒ เจ้าของผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนิน กิจการสถานประกอบการ โรงงาน หรือยานพาหนะ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๑๖/๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่ง หมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>..... นายกรัฐมนตรี</p>	

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

การตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๒. ส่วนราชการผู้เสนอ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๓. ความเป็นมา

โดยที่ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ ได้กำหนดให้นโยบายเรื่องการต่อต้านการค้ามนุษย์เป็นปัญหาเฉพาะหน้าที่ต้องได้รับการป้องกันและแก้ไขโดยการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด และจัดการปัญหาอื่นๆ ที่เชื่อมโยงต่อเนื่องให้แล้วเสร็จ ประกอบกับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ บทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์การค้ามนุษย์ที่มีความรุนแรง ซับซ้อน

๔. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๔.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

เพื่อปรับปรุงพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๔.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

๔.๓ ปัญหาหรือข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไข

เนื่องจากการดำเนินคดีในความผิดฐานค้ามนุษย์นั้น เป็นมาตรการในขั้นตอนหลังจากได้มีการกระทำความผิดแล้ว โดยมุ่งที่ลงโทษกับตัวบุคคลที่กระทำความผิด แต่สถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ ที่ใช้ในการกระทำความผิดยังคงสามารถใช้บริการได้อยู่ อีกทั้งยังเป็นแหล่งที่มีความเสี่ยงในการใช้กระทำความผิด จึงต้องมีมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ ซึ่งเป็นมาตรการเชิงรุกในลักษณะป้องกัน

๔.๔ มาตรการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์มีดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้ผู้ที่จ้างพนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจให้ทราบว่ามี การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ได้รับความคุ้มครองไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่งและทางอาญา

(๒) ปรับปรุงฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

(๓) ปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ในการกำหนด มาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ

(๔) กำหนดให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศกำหนด มาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ

(๕) กำหนดให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์แต่งตั้งคณะอนุกรรมการมีอำนาจสั่งปิดสถานประกอบกิจการหรือโรงงานชั่วคราว พักใช้ใบอนุญาตประกอบการสำหรับการประกอบธุรกิจหรือโรงงาน ห้ามใช้ยานพาหนะเป็นการชั่วคราว หรือดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำผิดเกิดขึ้นอีก

(๖) กำหนดขั้นตอนการแจ้งคำสั่งของคณะอนุกรรมการที่ได้สั่งการตาม (๕) และการอุทธรณ์คำสั่งของคณะอนุกรรมการดังกล่าว

(๗) กำหนดให้ค่าปรับตามที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้นำไปใช้ได้โดยไม่ต้องนำส่งคลังตกเป็นของกองทุน

(๘) เพิ่มบทกำหนดโทษกรณีการกระทำเป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำได้รับอันตรายสาหัส หรือถึงแก่ความตาย (๙) เพิ่มบทกำหนดโทษกรณีเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินกิจการสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะ ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะอนุกรรมการ ตาม (๕)

๔.๕ ทางเลือกอื่นที่จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน

ไม่มี

๔.๖ เหตุผลที่ทำให้เชื่อว่ามาตรการนี้จะสามารถแก้ปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้

๑) กำหนดมาตรการสร้างแรงจูงใจ โดยมีบทคุ้มครองผู้แจ้งแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่งและทางอาญา ซึ่งจะทำให้มีการแจ้งให้ทราบว่ามีการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้ อันจะทำให้มีการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดได้มากขึ้น

๒) มีการกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ ซึ่งเป็นสถานที่มักเกิดการกระทำความผิด โดยหากมีการไม่ปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าว คณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์แต่งตั้ง มีอำนาจสั่งปิดสถานประกอบกิจการหรือโรงงานชั่วคราว พักใช้ใบอนุญาตประกอบการสำหรับการประกอบธุรกิจหรือโรงงาน ห้ามใช้ยานพาหนะเป็นการชั่วคราว หรือดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำผิดเกิดขึ้นอีก หากยังมีการฝ่าฝืนก็มีโทษทางอาญา

๓) มีการเพิ่มโทษแก่ผู้กระทำความผิดให้สูงขึ้น กรณีที่การกระทำเป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำได้รับอันตรายสาหัส หรือถึงแก่ความตาย

๕. ใครควรเป็นผู้ทำภารกิจ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๖. ความจำเป็นในตรากฎหมาย

๖.๑ ความจำเป็นในตรากฎหมาย

โดยที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมต่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในปัจจุบันที่มีความรุนแรง ซับซ้อน และเป็นอาชญากรรมข้ามชาติ จึงเห็นควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยกำหนดให้มี

มาตรการสร้างแรงจูงใจให้ผู้พบเห็นเหตุการณ์ค้ามนุษย์แจ้งข้อมูลต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ และกำหนดมาตรการเพิ่มอำนาจทางปกครองให้แก่เจ้าหน้าที่ รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๖.๒ การใช้บังคับกฎหมาย

ไม่มี

๖.๓ สภาพบังคับของกฎหมาย

มีโทษทางอาญา และมาตรการทางปกครอง

๗. ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่ซ้ำซ้อนกับกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน

๘. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

ภาระต่อบุคคลไม่มี

๙. ความพร้อมของรัฐ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานปฏิบัติที่เกี่ยวข้องมีความพร้อมในการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายนี้

๑๐. อำนาจในการตรากฎหมายลำดับรอง

ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ให้อำนาจนายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจออกประกาศกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ และประกาศกำหนดให้สถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะใด ๆ ต้องอยู่ภายใต้บังคับของมาตรการดังกล่าว ทั้งนี้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๑๑. การรับฟังความคิดเห็น

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้แต่งตั้งคณะทำงานศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะด้านกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยมีอาจารย์มหาวิทยาลัย ผู้แทนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อทำการยกร่างพระราชบัญญัตินี้

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๕๘๑ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นของกระทรวงการคลังไปประกอบการพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตรวจพิจารณา โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงบประมาณ) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงาน ปลัดกระทรวง) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมการปกครอง) ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมสอบสวนคดีพิเศษ) ผู้แทนสำนักงาน ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เห็นสมควรจัดทำเป็นบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เสนอ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑.๑ กำหนดให้มีมาตรการสร้างแรงจูงใจให้ผู้พบเห็นเหตุการณ์ค้ามนุษย์แจ้งข้อมูล ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ และคุ้มครองผู้แจ้งไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง แม้ภายหลังปรากฏว่าไม่เป็นความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ (เพิ่มมาตรา ๓/๑)

๑.๒ กำหนดมาตรการริบทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ ซึ่งเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ให้นำกึ่งหนึ่งมาชดใช้ เป็นค่าสินไหมทดแทนให้กับผู้เสียหาย และหากยังมีเหลือให้นำเข้ากองทุนเพื่อการป้องกัน และปราบปรามการค้ามนุษย์ (เพิ่มวรรคสองของมาตรา ๑๔)

๑.๓ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕)

๑.๔ กำหนดมาตรการคุ้มครองพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยสุจริตและเที่ยงธรรม (แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสี่ของมาตรา ๒๗)

๑.๕ กำหนดมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์โดยกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบสถานประกอบกิจการ โรงงาน อาคาร เรือ ยานพาหนะ หรือสถานที่อื่นใด และหากพบการกระทำความผิดค้ามนุษย์ได้มีการเปิดโอกาสให้เจ้าของ หรือผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินกิจการสถานที่ดังกล่าวชี้แจงหรือพิสูจน์ให้คณะกรรมการเชื่อว่าตนไม่ได้กระทำความผิดนั้น แต่หากไม่สามารถชี้แจงหรือพิสูจน์ได้ว่าตนไม่ได้กระทำความผิดค้ามนุษย์ในสถานที่ดังกล่าว คณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งปิดสถานที่ดังกล่าวหรือสั่งห้ามใช้เรือและยานพาหนะเป็นการชั่วคราว รวมทั้งกำหนดให้มีการอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อรัฐมนตรีได้ และให้คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีเป็นที่สุด (เพิ่มมาตรา ๒๗/๑)

๑.๖ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารกองทุนให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕)

๑.๗ เพิ่มบทกำหนดโทษ กรณีที่ทำให้ผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บสาหัส หรือถึงแก่ความตาย (เพิ่มมาตรา ๕๓/๑)

๑.๘ กำหนดให้เงินค่าปรับตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ต้องนำค่าปรับนั้นส่งคลังและให้ตกเป็นของกองทุน (เพิ่มมาตรา ๕๖/๑)

๒. ข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นชอบในหลักการร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แต่เพื่อเป็นการรักษาวินัยการเงินการคลังและระบบการบริหารทุนหมุนเวียนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอจัดตั้ง การดำเนินงาน และการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงมีข้อสังเกต ดังต่อไปนี้

๑) การกำหนดองค์ประกอบคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ตามร่างมาตรา ๔ ควรกำหนดให้สอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอจัดตั้งการดำเนินงาน และการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๑ ซึ่งกำหนดว่า ในการบริหารจัดการทุนหมุนเวียนหนึ่ง ๆ ให้มีคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือหัวหน้าหน่วยงานเจ้าของทุนหมุนเวียนเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนกระทรวงการคลัง และผู้แทนหน่วยงานเจ้าของทุนหมุนเวียนไม่เกินสองคน เป็นกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง จำนวนไม่เกินสามคน จากผู้ที่มีความรู้ด้านการเงิน เศรษฐศาสตร์ หรือการลงทุนด้านกฎหมายหรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับทุนหมุนเวียน เป็นกรรมการ

๒) การกำหนดให้ค่าปรับตามพระราชบัญญัตินี้ ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำส่งคลัง ให้ตกเป็นทรัพย์สินของกองทุนตามนัยร่างมาตรา ๑๑ ดังกล่าว จะมีโอกาสให้รัฐเสียโอกาสในการรับเงิน

๒) การกำหนดให้ค่าปรับตามพระราชบัญญัตินี้ ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำส่งคลัง ให้ตกเป็นทรัพย์สินของกองทุนตามนัยร่างมาตรา ๑๑ ดังกล่าว จะมีโอกาสให้รัฐเสียโอกาสในการรับเงิน รายได้แผ่นดินอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่กองทุนอาจมีสภาพคล่องเกินความจำเป็นในชั้นนี้ จึงควรกำหนดกรอบการยกเว้นค่าปรับดังกล่าว โดยเพิ่มข้อความ “ตามที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้นำไปใช้ได้โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน”

๒.๒ สำนักงานศาลยุติธรรมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยในหลักการ แต่มีข้อสังเกต เกี่ยวกับร่างมาตรา ๓ บางประการ คือ ร่างมาตรา ๓ กำหนดให้บุคคลที่พบเห็นการกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์สามารถแจ้งแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจให้ทราบ โดยไม่ชักช้า ซึ่งการแจ้งความดังกล่าว ถ้าได้กระทำโดยสุจริตผู้แจ้งย่อมได้รับความคุ้มครอง ไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่งทางอาญาและทางปกครอง แม้ภายหลังปรากฏว่าไม่เป็นความผิดเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์การกำหนดให้ผู้ที่พบเห็นการกระทำความผิดและแจ้งความแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งหากได้กระทำการโดยสุจริตแล้วได้รับความคุ้มครองไม่ต้องรับผิด การให้ความคุ้มครองแก่ผู้แจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ซึ่งกระทำการโดยสุจริตอาจเป็นการยากในการพิสูจน์ถึงเจตนาของบุคคลดังกล่าวและอาจสร้างมูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดหากผู้แจ้งมีความประสงค์ เพื่อให้บุคคลอื่นต้องได้รับโทษ ทั้งนี้ การสร้างแรงจูงใจให้บุคคลให้ความร่วมมือแก่พนักงานเจ้าหน้าที่อาจกำหนดโดยใช้มาตรการการให้ความคุ้มครองพยานในกรณีที่น่าจะดำเนินคดี และมีพฤติการณ์อาจปรากฏว่าพยานผู้พบเห็นและแจ้งการกระทำดังกล่าวจะได้รับอันตราย พิจารณาจากตัวอย่างตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งกำหนดให้พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนคดีอาญา ศาล หรือสำนักงานคุ้มครองพยานอาจจัดให้พยานอยู่ในความคุ้มครองตามที่เห็นเป็นการสมควร นอกจากนี้ เนื่องด้วยการแจ้งความต่อพนักงานเจ้าหน้าที่อาจส่งผลให้บุคคลดังกล่าวถูกดำเนินคดีละเมิด ในทางแพ่งตามมาตรา ๔๒๓ หรือกรณีหมิ่นประมาทในทางอาญา ตามมาตรา ๓๒๖ กรณี จึงอาจกำหนดมาตรการในการให้ความช่วยเหลือในการต่อสู้คดีและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องให้แก่บุคคล ดังกล่าว ทั้งนี้ การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายย่อมเป็นไปตามหลักนิติธรรมในการคุ้มครองสิทธิ แก่บุคคลและเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมขั้นพื้นฐานโดยอาจพิจารณาจากกรณีการให้ความช่วยเหลือ ในรูปแบบกองทุนยุติธรรม ตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการสนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือประชาชน ในด้านกฎหมาย การฟ้องร้อง การดำเนินคดีหรือการบังคับคดีการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ของผู้ที่ได้รับความเดือนร้อนหรือไม่ได้รับความเป็นธรรม

๓. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. สรุปผลการพิจารณาได้ดังนี้

๓.๑ ข้อสังเกตของกระทรวงการคลัง

(๑) กรณีการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ตามร่างมาตรา ๙ ให้สอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอจัดตั้งการดำเนินงาน และการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๑ นั้น ในเรื่องนี้ผู้แทนกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้เสนอขอตัดร่างมาตรา ๙ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕) เกี่ยวกับการปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารกองทุน ออกแล้ว

(๒) กรณีการกำหนดให้ค่าปรับตามพระราชบัญญัตินี้ ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำส่ง คลัง และให้ตกเป็นทรัพย์สินของกองทุนตามร่างมาตรา ๑๑ เดิม และมีข้อเสนอให้เพิ่มข้อความ “ตามที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้นำไปใช้ได้โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน” นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าว โดยนำไปกำหนด ไว้ในร่างมาตรา ๘ (เพิ่มมาตรา ๔๒ (๖/๑)) ว่าค่าปรับตามที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้นำไปใช้ได้ โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

๓.๒ ข้อสังเกตของสำนักงานศาลยุติธรรม

กรณีการให้ความคุ้มครองแก่ผู้แจ้งความต่อเจ้าพนักงานซึ่งกระทำการ โดยสุจริตอาจเป็นการยากในการพิสูจน์ถึงเจตนาของบุคคลดังกล่าว นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า หลักการดังกล่าวมิใช่หลักการใหม่ แต่เป็นหลักการ ที่เคยมีบัญญัติไว้แล้วในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรง ในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงกำหนดบทบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ได้

๓.๓ ส่วนรายละเอียดของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้แก้ไขปรับปรุงดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้ผู้ที่แจ้งแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือ ตำรวจว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ได้รับความคุ้มครองไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง และทางอาญา (เพิ่มมาตรา ๑๓/๑)

(๒) ปรับปรุงฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง)

(๓) ปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ในการกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ (เพิ่มมาตรา ๑๖ (๒/๑))

(๔) กำหนดให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออก ประกาศกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ (เพิ่มมาตรา ๑๖/๑)

(๕) กำหนดให้คณะกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง มีอำนาจสั่งปิด สถานประกอบกิจการหรือโรงงานชั่วคราว พักใช้ใบอนุญาตประกอบการสำหรับการประกอบธุรกิจ หรือโรงงาน ห้ามใช้ยานพาหนะเป็นการชั่วคราว หรือดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกัน มิให้มีการกระทำผิดเกิดขึ้นอีก (เพิ่มมาตรา ๑๖/๒)

(๖) กำหนดขึ้นการแจ้งคำสั่งของคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง ที่ได้สั่งการตามมาตรา ๑๖/๒ และการอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวของคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง (เพิ่มมาตรา ๑๖/๓)

(๗) กำหนดให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อทำการตามมาตรา ๑๖/๒ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕)

(๘) กำหนดให้ค่าปรับตามที่กระทรวงการคลังอนุญาต ให้นำไปใช้ได้โดยไม่ต้อง นำส่งคลัง และตกเป็นของกองทุน (เพิ่มมาตรา ๔๒ (๖/๑))

(๙) เพิ่มบทกำหนดโทษกรณีการกระทำตามมาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๕๓ วรรคสอง เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับอันตรายสาหัส หรือถึงแก่ความตาย (เพิ่มมาตรา ๕๓/๑)

(๑๐) เพิ่มบทกำหนดโทษกรณีเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินกิจการสถาน ประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะ ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๑๖/๒ (เพิ่มมาตรา ๕๓/๒)

นอกจากนี้ ได้แก้ไขบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ ให้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

การปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์*

๑. สถานการณ์และสภาพปัญหาการค้ามนุษย์

แม้ว่าประเทศไทยจะได้ตระหนักและมีการดำเนินการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์อย่างต่อเนื่องมานานหลายปี แต่ปัญหาการค้ามนุษย์ก็ยังไม่หมดไปหรือมีแนวโน้มที่จะลดลงแต่ประการใด ในทางตรงกันข้ามตัวเลขสถิติคดีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกลับแสดงให้เห็นถึงจำนวนคดีที่เพิ่มมากขึ้น

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กฎหมายเฉพาะเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์มีผลใช้บังคับ ปรากฏปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งคือ การบังคับใช้กฎหมายยังทำได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ โดยสาเหตุสำคัญ สืบเนื่องมาจากการขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของกฎหมายและขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและเหมาะสม ดังนั้นจึงถือเป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่จักต้องมีแนวทางการทำงานที่ชัดเจนเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้ยึดถือและปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน

๒. ความหมายของการค้ามนุษย์

การค้ามนุษย์เป็นกระบวนการในการจัดหา นำพา หรือส่งตัวบุคคลไปยังที่ใดที่หนึ่งหรือรับตัวบุคคลไว้ โดยการใช้อำนาจบังคับ ข่มขู่ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือโดยให้เงินหรือผลประโยชน์ อย่างอื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลบุคคลนั้น เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิด ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลดังกล่าว กล่าวอีกนัยหนึ่ง หากบุคคลหนึ่งบุคคลใดถูกบังคับหรือถูกหลอกล่อ ล่อลวงด้วยวิธีการต่าง ๆ จนกระทั่งบุคคลนั้นต้องมาตกอยู่ในสถานการณ์ที่ตนเองจำต้องยอมรับสภาพของการถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ดังนั้น ถือได้ว่าการค้ามนุษย์เกิดขึ้น และบุคคลนั้นถือว่าตกเป็นเหยื่อ/ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

โดยทั่วไปการค้ามนุษย์จะประกอบด้วยขั้นตอนหลัก ๆ ๓ ขั้นตอน คือ

๑. ขั้นตอนของการจัดหาเหยื่อ/ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

๒. ขั้นตอนของการนำพาเหยื่อ/ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ไปยังจุดหมายปลายทาง

ซึ่งโดยส่วนใหญ่คือสถานที่ที่เกิดการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

๓. ขั้นตอนสุดท้ายคือขั้นตอนของการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

บุคคลที่เข้ามาเกี่ยวข้องไม่ว่าในขั้นตอนใดโดยรู้หรือโดยเจตนา ย่อมมีความผิดฐานการค้ามนุษย์ด้วยกันทุกคน

* ที่มา : คู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยคณะกรรมการจัดทำคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พิมพ์ครั้งที่ ๑ พิมพ์ที่โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ หน้า ๓ - ๑๑.

ปัจจุบันประเทศไทยมีกฎหมายเฉพาะเพื่อดำเนินการป้องกัน ปราบปรามและช่วยเหลือผู้เสียหายจาก การค้ามนุษย์ คือ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยเหตุผลสำคัญของ การประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้ คือ

- เพื่อกำหนดลักษณะความผิดให้ครอบคลุมการกระทำเพื่อแสวงหาประโยชน์ โดยมีขอบที่หลากหลายนมากขึ้น

- เพื่อขยายความคุ้มครองไปยังผู้ชายที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

- เพื่อปรับปรุงกลไกที่ใช้ในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับ พันธกรณีที่กำหนดในข้อตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทย ได้ร่วมลงนาม ได้แก่ อนุสัญญาสหประชาชาติ เพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะ องค์กร และพิธีสารเพื่อป้องกัน ปราบปราม และลงโทษ การค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็ก เป็นต้น

- เพื่อปรับปรุงการช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพของผู้เสียหายให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

กฎหมายฉบับนี้ได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นต้นมา โดยการประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้มีผลเป็นการยกเลิกพระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปราม การค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๐

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีการกำหนด ความผิดฐานค้ามนุษย์ ซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษทางอาญาขึ้นมาใหม่ โดยการกระทำที่ถือว่าเป็น ความผิดฐานค้ามนุษย์มีปรากฏอยู่ในมาตรา ๖ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ๒ ประการคือ

องค์ประกอบภายนอก ประกอบด้วย

๑. การกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่าง คือ การเป็นธุระจัดหา ซื้อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยว กักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งบุคคลใด

๒. การกระทำตามข้อ ๑. ได้กระทำลงโดยใช้วิธีการต่าง ๆ อย่างหนึ่งอย่างใดหรือ หลายอย่าง คือ ช่มชู้ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือโดยให้เงิน หรือผลประโยชน์อย่างอื่น แก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลบุคคลนั้นเพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแล ให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิด

องค์ประกอบภายใน ประกอบด้วย

๑. มีเจตนาในการกระทำผิด

๒. เป็นการกระทำโดยมีเจตนาพิเศษ เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากเหยื่อ/

* “เจตนาพิเศษ” หมายถึง มูลเหตุจูงใจในการกระทำ โดยปกติในกฎหมายมักใช้คำว่า “เพื่อ” และ “โดยทุจริต” ถ้าขาดเจตนา พิเศษ การกระทำนั้นจะยังไม่เป็นความผิด เช่น แต่งตั้งการแสดงให้คำพูดว่าตนเองสามารถเซ็นชื่อขาได้เหมือนกับที่ขาขึ้นด้วยตนเอง แต่ง จึงไปเอาเช็คของขามาเขียนสั่งจ่ายและเซ็นลายเซ็นของขาในช่องผู้สั่งจ่ายให้คำดู หลังจากนั้น ก็ทำลายเช็คดังกล่าวทิ้ง เช่นนี้ การกระทำ ของแดงยังไม่เป็นความผิดฐานปลอมเอกสารตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๖๔ เพราะการจะเป็นความผิดตามมาตราดังกล่าวผู้กระทำ ต้องมีเจตนาพิเศษ คือ “เพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง”

ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

โดยมาตรา ๔ ของพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้อธิบายความหมายของการ “แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ” ไว้โดยให้หมายรวมถึง

- การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี
- การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุลามกหรือสื่อลามก เช่น นำตัวมาเพื่อแสดงภาพยนตร์ลามก
- การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น เช่น บังคับให้เต้นระบำเปลื้องผ้า
- การเอาคนมาเป็นทาส
- การนำคนมาขอทาน ในบางประเทศถือว่าการขอทานเป็นการทำงานอย่างหนึ่ง

(เป็นการทำงานในความหมายอย่างกว้าง) แต่สำหรับประเทศไทยการขอทานไม่ถือเป็นอาชีพ จึงไม่ถือเป็นการทำงาน ดังนั้น จึงได้บัญญัติแยกออกมาต่างหาก

- การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ การกระทำที่จะถือว่าเป็นการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อ วัตถุประสงค์ในการแสวงหาประโยชน์ด้านแรงงาน ต้องเป็นการบังคับใช้แรงงานเท่านั้น ดังนั้น หากเป็นการทำงานโดยไม่ได้ถูกบังคับก็ไม่ใช่การค้ามนุษย์ อาจต้องไปพิจารณาว่า เป็นการกระทำที่เข้าข่ายกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงานหรือไม่

อย่างไรจึงจะถือว่าเป็นการบังคับใช้แรงงานให้พิจารณานิยามของคำว่า “การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ” ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ ซึ่งกล่าวโดยสรุป คือ

- เป็นการข่มขืนใจให้บุคคลอื่นทำงาน โดยการใช้วิธีการบีบบังคับต่าง ๆ เช่น การขู่ว่าจะทำร้ายหรือทำอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของบุคคลนั้นเอง หรือผู้อื่น การขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ การใช้กำลังประทุษร้าย หรือการทำให้บุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้

- ตัวอย่างเช่น คนงานที่เดินทางไปทำงานต่างประเทศ โดยได้รับคำมั่นสัญญาว่าจะได้รับค่าตอบแทนสูง แต่เมื่อเดินทางไปถึงกลับพบว่าเงื่อนไขของการทำงานเปลี่ยนไป โดยนอกจากจะได้ค่าจ้างต่ำกว่าที่ตกลงแล้ว ยังถูกนายจ้างยึดหนังสือเดินทางเพื่อไม่ให้หลบหนี และถูกบังคับให้ทำงานวันละหลายชั่วโมง ดังนี้ ถือว่าเข้าข่ายเป็นการค้ามนุษย์ แต่ถ้าข้อเท็จจริงเปลี่ยนไปว่าเมื่อเดินทางไปถึงแล้วนายจ้างผิดเงื่อนไขเฉพาะการจ่ายค่าจ้าง โดยถูกจ้างเหล่านั้นสามารถที่จะเลือกทำหรือไม่ก็ได้ ดังนั้นอาจไม่เข้าข่ายการค้ามนุษย์

- การบังคับต้อวยวะเพื่อการค้า หรือ
- การอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคล ได้แก่ การเอารัดเอาเปรียบ

อย่างไม่เป็นธรรม เช่น การทำให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งต้องทนทำงานเพื่อชดใช้หนี้ที่ไม่เป็นธรรม หรือที่ตนไม่รู้หรือไม่ได้รับแจ้งล่วงหน้า หรือที่เรียกว่า debt bondage หรือ debt work เป็นต้น

อนึ่ง มีข้อสังเกตเกี่ยวกับวลีที่ว่า “ไม่ว่าบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม” ในตอนท้ายของนิยามคำว่า “แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ” นั้น เป็นวลีที่มาขยายคำว่า “แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ” ซึ่งมีความหมายว่า แม้จะปรากฏว่ามีบุคคลใดยินยอมหรือเต็มใจที่จะถูกพามาเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งที่กล่าวมาข้างต้น แต่หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ความยินยอมดังกล่าวสืบเนื่องมาจากการถูกผู้ที่ยามาใช้วิธีการต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้

ในมาตรา ๖ (๑) เช่น ฉ้อฉล หลอกหลวง ซึ่งหากผู้ที่พามาไม่ใช่วิธีการดังกล่าวบุคคลนั้นก็ จะไม่ยินยอม ดังนี้ ต้องถือว่าบุคคลนั้นเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ด้วย เช่น ไปชักชวนหญิงสาว จากต่างจังหวัดให้มาค้าประเวณีในกรุงเทพฯ โดยหลอกว่าจะช่วยให้สามารถหาเงินได้ดี แต่เมื่อเดินทางมาถึงกลับนำหญิงสาวดังกล่าวไปกักขังบังคับให้ค้าประเวณีโดยไม่ได้เงิน เช่นนี้ แม้หญิงสาวคนดังกล่าวจะยินยอมมาค้าประเวณี แต่ก็สืบเนื่องมาจากเป็นเพราะการถูกหลอกหลวง จากผู้ที่พามา จึงต้องถือว่าหญิงสาวผู้นี้เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์เช่นกัน

มาตรา ๖ (๒) ใช้ในกรณีที่ผู้เสียหายเป็น “เด็ก” ซึ่งมาตรา ๔ กำหนดว่า “เด็ก” หมายถึง บุคคล ผู้มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี (แตกต่างจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ที่พยานหรือผู้ต้องหาที่เป็นเด็ก หมายถึง บุคคลอายุไม่เกิน ๑๘ ปี)

สำหรับองค์ประกอบความผิดของมาตรา ๖ (๒) นี้ จะแตกต่างจากมาตรา ๖ (๑) กล่าวคือ ในกรณีที่เป็นกรณีก่อทำต่อเด็ก การพิจารณาว่าจะเป็นการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์หรือไม่ พิจารณาองค์ประกอบเพียง ๒ ประการ คือ องค์ประกอบในส่วนของการกระทำ และวัตถุประสงค์ ของการกระทำ คือ เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบเท่านั้น

ผู้ที่กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๔๒ คือ ระวางโทษจำคุก ๔-๑๐ปี และปรับตั้งแต่ ๘๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐บาท และในกรณีที่เป็นการกระทำ ต่อบุคคลที่อายุกว่า ๑๔ ปี แต่ไม่ถึง ๑๘ ปี หรือกระทำต่อบุคคลอายุไม่เกิน ๑๔ ปี กฎหมาย กำหนดให้รับโทษหนักขึ้น ตามมาตรา ๔๒ วรรค ๒ และ ๓ ตามลำดับ

ข้อควรจำ - ความผิดฐานค้ามนุษย์เป็นการกระทำความผิดเฉพาะผิดกฎหมายหลายบท ซึ่งผู้กระทำความผิดนอกจากจะต้องรับผิดตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว หากการกระทำนั้น เข้าองค์ประกอบความผิดทางอาญาตามกฎหมายอื่น เช่น ประมวลกฎหมายอาญา กฎหมายว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี กฎหมายคนเข้าเมือง หรือกฎหมายแรงงาน ผู้กระทำ ก็ต้องรับผิดตามกฎหมายนั้น ๆ ด้วย อย่างไรก็ตาม ในการลงโทษ กฎหมายกำหนดให้ใช้บทที่มีโทษ หนักที่สุดลงโทษแก่ผู้กระทำความผิด

๓. ความแตกต่างระหว่างการค้ามนุษย์และการลักลอบขนคนเข้าเมือง

การเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การค้ามนุษย์ และการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน มีความคล้ายและเกี่ยวข้อกันหลายประการ จนในบางครั้งได้ก่อให้เกิดความสับสนแก่เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน การทำความเข้าใจ ตลอดจนการสามารถแยกความแตกต่างของการกระทำดังกล่าว จึงเป็นความจำเป็นและสำคัญยิ่ง ขบวนการคัดแยกที่ถูกต้องและรวดเร็วจะช่วยให้เจ้าหน้าที่สามารถ ป้องกัน สืบสวนสอบสวน และสามารถนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษได้อย่างถูกต้อง ในขณะเดียวกัน ก็จะสามารถให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายการค้ามนุษย์ได้อย่างทันที การลักลอบเข้าเมือง โดยผิดกฎหมาย - คนต่างด้าวจะเข้ามาในราชอาณาจักรและมีสิทธิอยู่ในราชอาณาจักรได้ จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบพิธีการการตรวจคนเข้าเมือง ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ การลักลอบเข้ามาจึงมีความผิดกฎหมายอาญา มีโทษถึงจำคุก โดยทั่วไปแล้วคนต่างด้าวที่ลักลอบเข้ามาจะมีความผิดสองฐาน ฐานแรกคือ

การเข้ามาโดยไม่ได้รับอนุญาต และอีกฐานหนึ่งคืออยู่โดยไม่ได้รับอนุญาต บุคคลที่หลบหนีเข้าเมืองดังกล่าวนี้หากถูกเจ้าพนักงานจับตัวได้ จะถูกพนักงานสอบสวนกล่าวหา และพนักงานอัยการฟ้องต่อศาลว่าเป็นบุคคลต่างด้าวเข้ามาและอยู่ในราชอาณาจักรฝ่าฝืนต่อกฎหมายตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๔๒๒ มาตรา ๔, ๕, ๑๑, ๑๒, ๑๘, ๔๑, ๕๘, ๖๒ และ ๘๑ คดีอยู่ในอำนาจการพิจารณาของศาลแขวง และหากบุคคลเหล่านี้ได้เข้ามาทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งก็จะมี ความผิดตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ อีกด้วย อย่างไรก็ตามพึงตระหนักว่าผู้ที่เดินทางเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเหล่านี้ ถือเป็นประชาชนกลุ่มเสี่ยงที่อาจถูกล่อลวงหรือบังคับให้เป็นผู้เสียหายของการค้ามนุษย์ได้

การลักลอบขนคนเข้าเมือง หรือการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน (People Smuggling) คือ การนำพาบุคคลที่ประสงค์จะเดินทางเข้าไปยังประเทศอื่นเพื่อความมุ่งประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งโดยไม่ผ่านช่องทางและวิธีการตามที่กฎหมายของประเทศนั้น ๆ ได้กำหนดไว้ และเมื่อการดำเนินการดังกล่าวสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ คือ สามารถนำพาบุคคลที่ประสงค์เดินทางเข้าประเทศได้เรียบร้อยแล้ว ผู้ที่รับจ้างนำพาก็จะได้รับผลตอบแทนเป็นเงินหรือวัตถุอย่างอื่นจากผู้ประสงค์เดินทาง ดังนั้น หากพิจารณาตามหลักกฎหมายของประเทศไทยจะเห็นได้ว่าผู้รับจ้าง คือ ผู้ที่ลงมือกระทำผิด โดยผู้ประสงค์เดินทาง คือ ผู้ใช้ให้ผู้อื่นกระทำความผิดนั่นเอง

จากนิยาม ความหมายของ “การค้ามนุษย์” และ “การลักลอบขนคนเข้าเมือง” ข้างต้น จึงเห็นได้ว่า อาชญากรรมทั้งสองประเภทมีความแตกต่างกัน บุคคลที่ถูกนำพาก็มีสถานะที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ความแตกต่างที่สำคัญพอจะเปรียบเทียบให้เห็นได้ ดังนี้

การเปรียบเทียบระหว่างอาชญากรรมการค้ามนุษย์กับการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

การค้ามนุษย์	การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน
๑. เป็นความผิดที่ส่งผลกระทบต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ และอนามย์ของผู้เสียหายซึ่งถูกบังคับ หลอกลวง นำตัวมาแสวงหาประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ	๑. เป็นความผิดที่ส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อย ความมั่นคง ปลอดภัยของประเทศที่มีการลักลอบเดินทางระหว่างกัน
๒. โดยทั่วไปแล้วผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ไม่ได้ยินยอมที่จะถูกพามาแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ อย่างไรก็ตาม มีบางกรณีที่ผู้เสียหายยินยอมหรือเต็มใจที่จะถูกพามาจากภูมิลำเนาของตน แต่ความยินยอมดังกล่าวมักเกิดจากการถูกหลอก หรือใช้อุบายชักจูง ซึ่งหากในที่สุดแล้วผู้เสียหายตกอยู่ในสภาพถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ เช่น หลอกผู้เสียหายว่าจะพาไปหางานทำที่กรุงเทพฯ แต่เมื่อเดินทางมาถึง	๒. ผู้ที่ลักลอบข้ามแดนมานั้นยินยอมหรือสมัครใจที่จะข้ามแดนไปที่ประเทศปลายทาง ผู้รับจ้างพาข้ามแดนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกในการข้ามแดนเท่านั้น และเมื่อข้ามแดนได้สำเร็จแล้ว ผู้ที่ลักลอบข้ามแดนมีอิสระที่จะทำการใด ๆ ตามแต่ที่ตนจะต้องการ ผู้รับจ้างจะไม่เข้ามายุ่งเกี่ยวอีกต่อไป

การค้ามนุษย์	การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน
<p>กลับถูกขายหรือบังคับให้ค้าประเวณี แล้วจะถือว่าผู้เสียหายให้ความยินยอมไม่ได้ เนื่องจากความยินยอมดังกล่าวไม่ได้เกิดจากความสมัครใจโดยแท้ กล่าวโดยสรุป ในเรื่องการค้ามนุษย์นั้น ผู้เสียหายส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความยินยอมที่จะถูกพาไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ หรือแม้จะมีบ้างที่ให้ความยินยอมในครั้งแรก แต่ความยินยอมดังกล่าวก็มักเกิดจากการถูกล่อลวง ถูกบังคับ หรืออยู่ในภาวะจำเป็นต้องยอมตาม ไม่สามารถขัดขืนได้ เป็นต้น</p>	
<p>๓. วัตถุประสงค์ของการค้ามนุษย์ คือ การพาผู้เสียหายไปแสวงหาประโยชน์ยังสถานที่ที่กำหนดไว้ ซึ่งในทางกฎหมายถือว่า ผู้กระทำความผิดมีเจตนาพิเศษเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ (exploitative purpose) เช่น แสวงหาประโยชน์ทางเพศ บังคับใช้แรงงานหรือบริการ บังคับตัดอวัยวะเพื่อการค้า เป็นต้น</p>	<p>๓. วัตถุประสงค์ของผู้กระทำความผิดฐานรับจ้างพาข้ามแดน คือนำพาผู้ประสงค์ข้ามแดนผ่านแดนไปได้ตามที่ตกลงกันไว้ มิได้มีเจตนาแสวงหาประโยชน์อื่นใดจากผู้ลักลอบข้ามแดน นอกจากค่าจ้างที่ได้ตกลงกัน</p>
<p>๔. เป็นการกระทำผิดที่เกิดขึ้นได้ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ เช่น หลอกลวงหญิงจากทางภาคเหนือของประเทศเพื่อมาขายประเวณีทางภาคใต้ของประเทศหรืออาจข้ามประเทศไปยังประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง เป็นต้น</p>	<p>๔. เป็นความผิดที่เกิดขึ้นได้เฉพาะระหว่างประเทศเท่านั้น เพราะวัตถุประสงค์ก็เป็นการลักลอบพาคนจากประเทศหนึ่งข้ามแดนไปยังอีกประเทศหนึ่งโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย</p>
<p>๕. ผู้กระทำความผิดจะเป็นฝ่ายสรรหาผู้เสียหายโดยผ่านวิธีการต่าง ๆ เช่น ผ่านตัวแทน นายหน้า และมักมีการใช้อุบายหลอกลวง ทำให้ผู้เสียหายหลงเข้าใจผิดว่าจะไปประกอบอาชีพที่มั่นคง มีรายได้ดี หรือบางรายใช้กำลังประทุษร้าย ทันทีที่ผู้เสียหายตกอยู่ภายใต้การควบคุมแล้ว ผู้เสียหายจะไม่มีอำนาจตัดสินใจ หรือต่อรองใด ๆ ทั้งสิ้น หากผู้เสียหายต่อสู้ขัดขืน หรือหาทางหลบหนี ผู้ค้ามนุษย์มักจะใช้ความรุนแรงต่อผู้เสียหาย และเมื่อผู้เสียหายถึงจุดหมายปลายทาง หรือสถานที่ที่กำหนดให้ผู้เสียหายอยู่</p>	<p>๕. ผู้ประสงค์จะข้ามแดน จะเป็นผู้มาติดต่อขอใช้บริการจากผู้รับจ้างขนคนข้ามแดน โดยตรงหรือจากการผ่านโฆษณาเชิญชวน ผู้รับจ้างขนคนข้ามแดนจะมีอำนาจควบคุมได้เฉพาะช่วงเวลาในการพาข้ามแดนเท่านั้น ถ้าผู้ประสงค์จะข้ามแดนประเมินถึงความเสี่ยงแล้วเห็นว่าไม่เหมาะสมที่ข้ามแดนในช่วงเวลาดังกล่าวแล้วเขาจะบอกเลิกก็ได้ ผู้รับจ้างขนคนข้ามแดนไม่มีอำนาจบังคับ จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ความรุนแรง และเมื่อผู้ประสงค์ข้ามแดนมาถึงที่หมายปลายทางตามที่ตกลงกัน ผู้รับจ้างขนคนข้ามแดนก็สิ้นสุด</p>

การคุ้มครอง	การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน
ผู้เสียหายจะไม่มีอิสรภาพ จะถูกควบคุมจากผู้คุ้มครองหรือผู้แสวงหาประโยชน์จากผู้เสียหาย	ภารกิจ

ลักษณะทั้ง ๔ ประการดังที่เสนอข้างต้น เป็นเพียงแนวทางที่จะชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของอาชญากรรมทั้งสองประเภท ในการปฏิบัติงานเมื่อพบสถานการณ์จริง การจะสามารถหาคำตอบเหล่านี้คงไม่ใช่เรื่องง่าย ดังนั้นจึงเป็นความท้าทายของเจ้าหน้าที่และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทั้งสองประเภทที่จะต้องช่วยกันค้นหาความจริงเหล่านี้ออกมาให้ได้

๔.สาระสำคัญของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๔.๑ มีการบัญญัติความผิดฐานค้ามนุษย์ขึ้นใหม่ (มาตรา ๖)

๔.๒ กฎหมายฉบับนี้กำหนดให้มี “พนักงานเจ้าหน้าที่” โดยมีทั้งบุคคลที่เป็นโดยตำแหน่ง คือ พนักงานฝ่ายปกครองและตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และบุคคลที่ต้องได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรี คือ ข้าราชการประเภทใดสังกัดใดก็ได้ ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญระดับ ๓ และมีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

๔.๓ มีการกำหนดโทษและความผิดสำหรับผู้ช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเตรียมเพื่อกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ (มาตรา ๗ และมาตรา ๘)

๔.๔ กำหนดโทษและความผิดสำหรับความผิดที่กระทำลงโดยการสมคบกัน ตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป รวมทั้งความผิดที่กระทำลงโดยการร่วมกันกระทำความผิดตั้งแต่ ๓ คนขึ้นไปหรือโดยสมาชิกขององค์กรอาชญากรรม (มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐)

๔.๕ ความผิดฐานค้ามนุษย์แม้กระทำลงนอกราชอาณาจักร ก็สามารถลงโทษผู้กระทำความผิดในราชอาณาจักรได้ ทั้งนี้ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑ ซึ่งหลักการดังกล่าวเป็นหลักการลงโทษอำนาจสากล เช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๗

๔.๖ กฎหมายกำหนดโทษหนักขึ้นกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่ เช่น เป็นเจ้าพนักงาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการ เป็นต้น (มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔)

๔.๗ กฎหมายได้กำหนดให้ความผิดฐานค้ามนุษย์เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงิน (มาตรา ๑๔)

๔.๘ ให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบายและการกำกับดูแลการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์อย่างจริงจังมากขึ้น โดยการกำหนดให้มีคณะกรรมการ ๒ ระดับ คือ ระดับนโยบาย โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และระดับประสานงานและกำกับดูแล ซึ่งกฎหมายกำหนดให้นายกรัฐมนตรีมอบหมายรองนายกรัฐมนตรีท่านใดท่านหนึ่งมาทำหน้าที่เป็นประธาน (หมวด ๒)

๔.๙ เสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยการกำหนดมาตรการต่าง ๆ หลายประการที่ช่วยให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำงานได้สะดวกยิ่งขึ้น ที่สำคัญคือ อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๗

อนึ่ง มาตรา ๒๗ (๔) เป็นหลักการเดียวกับที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการค้นและการออกหมายค้น เพียงแต่มาตรา ๒๗ (๔) ได้นำข้อยกเว้นมาเขียนไว้ หลักคือ จะค้นเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ โดยไม่มีหมายค้นไม่ได้ เว้นแต่จะเข้าข้อยกเว้นตามที่มาตรา ๒๗ (๔) บัญญัติไว้ นั่นคือ

- เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีพยานหลักฐานในการค้ำมนุษย์อยู่ในสถานที่นั้น หรือเพื่อพบและช่วยบุคคลที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ำมนุษย์

- หากเนิ่นช้ากว่าจะได้หมายค้นมา พยานหลักฐานนั้นอาจถูกโยกย้าย ซ่อนเร้น หรือทำลาย หรือบุคคล นั้นอาจถูกประทุษร้าย โยกย้าย ซ่อนเร้น

นอกจากนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าในการค้นต้องเป็นบุคคลตามที่มาตรา ๒๗ วรรคสองกำหนดไว้ด้วย ในบางพื้นที่หัวหน้าสถานีตำรวจอาจเป็นเพียงระดับสารวัตร ซึ่งแม้จะถือว่าเป็นตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ก็ไม่สามารถเป็นหัวหน้าในการเข้าค้นในเวลากลางคืนตามมาตรา ๒๗ วรรคสองได้

หลังทำการค้นแล้ว โดยปกติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป ๑ ระดับทราบ แต่ตามกฎหมายฉบับนี้ นอกจากรายงานผู้บังคับบัญชาแล้วยังต้องสำเนาผลการตรวจค้นให้ผู้ครอบครองเคหสถานนั้นด้วย ประการสำคัญหัวหน้าในการค้นต้องส่งสำเนารายงานเหตุผล ผลการตรวจค้น บัญชีพยานหลักฐานหรือบุคคลที่ตกเป็นผู้เสียหายและบัญชีทรัพย์สินที่ยึดอายัดไว้ไปให้ศาลจังหวัดที่มีอำนาจเหนือเขตท้องที่ที่ทำการค้นหรือศาลอาญาภายใน ๔๘ ชั่วโมงหลังการค้นสิ้นสุดลงอีกด้วย ทั้งนี้ เพื่อเก็บไว้เป็นพยานหลักฐานหากมีการฟ้องร้องกันในภายหลัง

๔.๑๐ กฎหมายให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการให้ความคุ้มครองชั่วคราวบุคคลที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเป็นผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์

วัตถุประสงค์สำคัญของมาตรานี้ก็เพื่อให้ความคุ้มครองบุคคลที่อาจตกเป็นผู้เสียหาย หรือเป็นผู้เสียหายของการค้ำมนุษย์ มีหลายกรณีที่บุคคลดังกล่าวไม่รู้ว่าตัวเองกำลังจะตกเป็นผู้เสียหาย ดังนั้นการดำเนินการตามมาตรานี้จึงไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากบุคคลดังกล่าวแต่อย่างใด อย่างไรก็ตามพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ควรจะพยายามอธิบายให้บุคคลดังกล่าวเข้าใจสถานการณ์และให้ความร่วมมือ ทั้งนี้เนื่องจากความร่วมมือจากเหยื่อ/ผู้เสียหายถือเป็นปัจจัยสำคัญในการสืบสวนสอบสวนเพื่อเอาตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ

ในมาตรา ๒๙ วรรคแรกตอนท้าย ได้กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องรายงานการคุ้มครองชั่วคราวให้ผู้บังคับบัญชาของตนทราบโดยไม่ชักช้านั้น เนื่องจากวัตถุประสงค์ของการให้รายงานก็เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาได้รับรู้รับทราบ จึงมิได้หมายความว่าต้องรายงานภายใน

๒๔ ชั่วโมง หากแต่หมายถึงให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยการรายงานอาจส่งเป็นรายงานสั้นทางโทรสารก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระเบียบภายในของแต่ละหน่วยงานที่จะกำหนดตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ด้วย

สำหรับกรณีที่มีความจำเป็นต้องให้ความคุ้มครองชั่วคราวเกินกว่า ๒๔ ชั่วโมง พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องยื่นคำร้องเพื่อขอขยายระยะเวลาการให้ความคุ้มครองต่อศาล ซึ่งหากศาลไต่สวนแล้วเห็นว่า มีเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และการให้ความคุ้มครองชั่วคราวต่อไปจะเป็นประโยชน์ต่อการแสวงหาข้อเท็จจริงหรือเป็นการคุ้มครองป้องกันภัยให้แก่บุคคลนั้น ศาลก็จะอนุญาตโดยศาลอาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้ แต่ทั้งนี้ศาลจะอนุญาตได้ไม่เกิน ๗ วัน

๔.๑๑ กฎหมายฉบับนี้ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการได้มาซึ่งข้อมูลเอกสารหรือข่าวสารที่ถูกใช้หรืออาจถูกใช้เพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ในทุกรูปแบบ แต่ทั้งนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับอนุมัติจะต้องได้รับอนุญาตจากศาลเสียก่อน ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการในการได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารหรือเอกสารจะเป็นอย่างไร ประธานศาลฎีกาจะเป็นผู้กำหนด โดยการออกเป็นข้อบังคับ อย่างไรก็ตามกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดเงื่อนไขในการร้องขอไว้ ๓ ประการดังที่ปรากฏในมาตรา ๓๐ วรรคสอง ซึ่งเงื่อนไขทั้งสามประการจะต้องครบหากขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ถือว่าอยู่ในเงื่อนไขที่จะร้องขอต่อศาลได้

อนึ่ง คำว่า “ได้มา” นั้น น่าจะรวมถึง “การเข้าถึง” ข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลที่เก็บรักษาไว้ในคอมพิวเตอร์ด้วย โดยปกติเมื่อพูดถึงการได้มา มักจะนึกถึงเพียงการเข้ายึดถือครอบครองวัตถุหรือสิ่งของอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีรูปร่างจับต้องได้ อย่างไรก็ตามในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่มีการติดต่อสื่อสาร โดยผ่านทางระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เป็นเรื่องปกติ เช่นนี้ การได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงน่าจะรวมถึงการเข้าถึงข้อมูลและทำการคัดลอกข้อมูลดังกล่าวมาเพื่อใช้ประโยชน์ในการสืบสวนหรือใช้เป็นพยานหลักฐานด้วย

๔.๑๒ กฎหมายกำหนดให้สามารถทำการสืบพยานไว้ล่วงหน้าได้ (มาตรา ๓๑) ซึ่งเหตุผลของการขอสืบพยานล่วงหน้าตามกฎหมายฉบับนี้จะกว้างกว่าที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓๗ ทวิ

๔.๑๓ มีการขยายการคุ้มครองและให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ไว้อย่างกว้างขวาง ที่สำคัญได้แก่ การให้ความช่วยเหลือในระหว่างการฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ (มาตรา ๓๓) สิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน (มาตรา ๓๔, ๓๕) สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองความปลอดภัย (มาตรา ๓๖) ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะดำเนินการให้มีการผ่อนผันให้ผู้เสียหายอยู่ในราชอาณาจักรและทำงานเป็นการชั่วคราว (มาตรา ๓๗) กำหนดห้ามพนักงานสอบสวนดำเนินคดีกับผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ในความผิดบางฐาน (มาตรา ๔๑)

๔.๑๔ มีการกำหนดความผิดฐานขัดขวางกระบวนการยุติธรรม (มาตรา ๕๔) กำหนดความผิดสำหรับผู้ขัดขวางการได้มาซึ่งข้อมูลตามมาตรา ๓๐ รวมทั้งเปิดเผยข้อมูลเช่นเดียวกับผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้อง (มาตรา ๕๕) กำหนดความผิดสำหรับผู้เผยแพร่ภาพ เสียง ข้อความ หรือทำด้วยประการใด ๆ อันอาจทำให้รู้ว่าคุณคนใดเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ (มาตรา ๕๖)

๕. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีการค้ำมนุษย์

ในการดำเนินคดีค้ำมนุษย์นั้น นอกจากความผิดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว ยังมีกฎหมายอื่นที่พื้งนำมาใช้พิจารณาประกอบด้วย ได้แก่

๑. ประมวลกฎหมายอาญา
 ๒. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙
 ๓. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖
 ๔. พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙
 ๕. พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒
 ๖. พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑
 ๗. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
 ๘. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
 ๙. พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔
 ๑๐. พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖
 ๑๑. พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖
 ๑๒. พระราชบัญญัติเรือไทย พ.ศ. ๒๔๘๑
 ๑๓. พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐
 ๑๔. พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พ.ศ. ๒๔๘๒
 ๑๕. พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีแม่เหล็กอลูมิเนียม พ.ศ. ๒๕๕๑
 ๑๖. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐
 ๑๗. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒
-

การค้ามนุษย์ ผลกระทบต่อสังคมไทยและสังคมโลก*

การค้ามนุษย์ในปัจจุบันได้รับการพิจารณาว่า เป็นส่วนหนึ่งของอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ร้ายแรง และเป็นปัญหาที่บั่นทอนความมั่นคงของมนุษย์ โดยเฉพาะการค้าเด็กและหญิง ซึ่งก่อให้เกิดอาชญากรรมทั้งในระดับนานาชาติ ระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น และรวมถึงปัญหาสังคมต่างๆ เช่น การแพร่ระบาดของโรคติดต่ออื่นๆ โดยเฉพาะโรคเอดส์ ปัญหายาเสพติดทั้งการค้าและการเสพเป็นต้น ซึ่งมีผลต่อการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีของมนุษย์ การพัฒนาคุณภาพชีวิต และความมั่นคงของประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม วัฒนธรรมของประเทศและประชาคมโลก

สถานการณ์การค้ามนุษย์ในภูมิภาคอาเซียน

ภูมิภาคอาเซียนนั้นนับว่าเป็นภูมิภาคที่ประสบกับปัญหาการค้ามนุษย์ข้ามแดนมากที่สุด ภูมิภาคหนึ่ง ซึ่งโดยในปัจจุบันหลายประเทศในอาเซียนเป็นทั้งต้นทางผ่าน และปลายทางสำหรับการค้ามนุษย์ และโดยส่วนใหญ่ผู้นั้นเป็นการค้ามนุษย์ภายในภูมิภาค จะพบได้ตามลุ่มแม่น้ำโขง

สถานการณ์การค้ามนุษย์กับประเทศไทย

- ประเทศต้นทาง คือ ประเทศที่มีการส่งเด็กและหญิงไปค้าต่างประเทศ
- ประเทศทางผ่าน คือ ประเทศที่ใช้เป็นเส้นทางผ่านของการนำเด็กและหญิงไปค้าในประเทศอื่น ๆ
- ประเทศปลายทาง คือ ประเทศที่มีการนำเด็กและหญิงเข้ามาค้าหรือแสวงหาประโยชน์ หรือมีการล่วงละเมิดสิทธิในด้านต่างๆ ซึ่งประเทศไทย เป็นทั้งประเทศต้นทาง ปลายทาง และทางผ่าน ไทยเป็นประเทศทางผ่านสำหรับเหยื่อค้ามนุษย์จากเกาหลีเหนือ จีน เวียดนาม ปากีสถานและพม่า ซึ่งจะถูกนำไปค้าในประเทศที่สาม เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ รัสเซีย ยุโรปตะวันตก เกาหลีใต้ และสหรัฐอเมริกา มีรายงานว่ากลุ่มแบ่งแยกดินแดน เกณฑ์เด็กวัยรุ่นมาร่วมปฏิบัติการก่อการร้าย เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการเผยแพร่ของข้อมูลข่าวสาร รวมถึงเสรีภาพในการสื่อสาร ประกอบกับสภาพเศรษฐกิจที่ดี และการคมนาคมในประเทศที่สะดวก สำหรับกระบวนการค้ามนุษย์ ทั้งผู้ชาย ผู้หญิง และเด็ก เพื่อบังคับใช้แรงงานหรือแสวงหาประโยชน์ในธุรกิจทางเพศ จากประชาชนที่มาจากประเทศเพื่อนบ้านและประเทศที่อยู่ห่างไกล เช่น พม่า ซึ่งส่วนมากมาเป็นแรงงาน และมีจำนวน

* ที่มา : รายงานการค้ามนุษย์ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔,

http://www.notforsale.in.th/autopagev4/show_page.php?topic_id=1349&auto_id=8&TopicPk=

ศูนย์ต่อต้านการค้ามนุษย์ระหว่างประเทศ รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวกับการค้ามนุษย์, <http://www.caht.ago.go.th/>

สืบค้นวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘.

มากที่สุดในกลุ่มแรงงานต่างด้าวในไทย โดยเข้ามาเพื่อหารายได้และหลบหนีการปราบปรามของทหารพม่า รวมทั้งประเทศอุซเบกิสถานและพิจิ ที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยด้วยเหตุผลต่างๆ รวมทั้งปัญหาความยากจน

ปัญหาที่เกิดจากการค้ามนุษย์

๑. การกระทบ และละเมิดถึงสิทธิในชีวิต ร่างกายและเสรีภาพซึ่งถือว่าเป็นสิทธิที่ติดตัวมนุษย์มาตั้งแต่เกิด และไม่มีใครสามารถพรากไปจากตัวบุคคลผู้ทรงสิทธินั้นได้ โดยการกระทำที่กระทบกระเทือนต่อสิทธินี้ ย่อมไม่สามารถทำได้

๒. การกระทบ และละเมิดถึงสิทธิในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็นสิทธิอย่างหนึ่งที่รับรองคุ้มครองให้แก่บุคคล มิให้ได้รับการปฏิบัติที่ไม่สมกับความเป็นมนุษย์ของบุคคลนั้น ซึ่งถือเป็นคุณค่าอันมีลักษณะเฉพาะและเป็นคุณค่าที่มีความผูกพันอยู่กับความเป็นมนุษย์ ซึ่งบุคคลในฐานะที่เป็นมนุษย์ทุกคนได้รับคุณค่าดังกล่าว โดยไม่ว่าจำเป็นต้องคำนึงถึงเพศ เชื้อชาติ ศาสนา วัยหรือคุณสมบัติอื่นๆ ของบุคคลนั้นและโดยที่ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์นั้นเป็นส่วนหนึ่งของสิทธิมนุษยชน ดังนั้นการที่บังคับขู่เข็ญ หรือทารุณเด็ก และสตรีที่ตกเป็นเหยื่ออย่างไร้มนุษยธรรม จึงเป็นการกระทำที่ละเมิดถึงสิทธินี้

๓. การกระทบถึงสิทธิในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต อันได้แก่

- สิทธิทางการศึกษา ซึ่งเป็นสิทธิในการได้รับการศึกษา โดยเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานอย่างหนึ่ง ดังนั้นการที่ค้าเด็ก โดยการบังคับให้ขอลาน หรือ นั้นทำให้เด็กขาดโอกาสที่จะได้รับการศึกษาถือเป็นการลิดรอนสิทธิ ซึ่งไม่สามารถทำได้

- สิทธิในสุขภาพ และอนามัยปัญหาที่ตามมาจากการค้ามนุษย์ เช่น การแพร่ระบาดของโรคติดต่ออื่นๆ โดยเฉพาะโรคเอดส์

โดยเป็นผลมาจากการบังคับข่มขู่ค้าประเวณี เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศจากสตรีและเด็ก ซึ่งในปัจจุบัน ปัญหาโรคระบาด โดยเฉพาะโรคติดต่อทางเพศนั้น นับเป็นภัยที่เป็นปัญหากระทบต่อสังคมในวงกว้าง ทั้งภายในและภายนอกประเทศ

๔. ปัญหาสังคมในด้านต่าง ๆ เช่น ก่อให้เกิดอาชญากรรมทั้งในระดับนานาชาติ ระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น เช่น ปัญหายาเสพติด ซึ่งเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบไปทั่วทุกส่วนของสังคมจนกลายเป็นปัญหาระดับนานาชาติ ที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันแก้ไข

๕. การกระทบ และละเมิดต่อสิทธิในการอยู่อาศัย และสิทธิในการร้องขอสัญชาติ เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิของตนเองภายใต้กฎหมายไทย และปัญหาการไร้สัญชาติทำให้ชนกลุ่มน้อยมักถูกหลอกเข้าสู่ขบวนการค้ามนุษย์ โดยไม่สามารถดำเนินการทางกฎหมายใด ๆ ได้เนื่องจากปัญหาการไม่ได้รับการรับรองสัญชาติ ดังนั้นจึงเป็นภาระหน้าที่ของรัฐที่จะต้องทำการขจัดปัญหาการไร้สัญชาติ โดยการพิสูจน์สัญชาติให้กับชนกลุ่มน้อยเหล่านี้

โดยบุคคลที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์มากที่สุด ได้แก่ แรงงานต่างด้าว ชนกลุ่มน้อย และบุคคลไร้สัญชาติ โดยแรงงานต่างด้าวถูกนายจ้างยึดเอกสารเดินทาง บัตรจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว และใบอนุญาตทำงานไว้ โดยเฉพาะแรงงานที่ไม่ได้จดทะเบียนก็มีความเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์มากขึ้น เนื่องจากการขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิของตนเองภายใต้กฎหมายไทย ฐานะทางการเงินระดับการศึกษา อุปสรรคด้านภาษา และปัจจัยที่ทำให้ผู้หญิงและเด็กหญิงที่เป็นชนกลุ่มน้อยเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์มากที่สุดคือ ปัญหาการไร้สัญชาติ โดยเด็กจากประเทศเพื่อนบ้านบางคนถูกบังคับให้ขายดอกไม้ตามสี่แยก ขอทาน ทำงานตามโรงงานอุตสาหกรรม หรือทำงานรับใช้ตามบ้าน

ตั้งนั้นองค์การสหประชาชาติ จึงได้มีการจัดทำอนุสัญญา ปฏิญญาและพิธีสารต่างๆ อาทิ พิธีสารเรื่องการปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๓ เพื่อใช้เป็นบรรทัดฐาน ในการขจัดปัญหาการค้ามนุษย์ค้าหญิงและเด็ก และเพื่อให้แต่ละประเทศเร่งตื่นตัวปรับปรุงตัวบทกฎหมาย และมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองเด็กและหญิงจากภัยของอาชญากรรมข้ามชาติในรูปของการค้ามนุษย์ ถือได้ว่าเป็นการประกาศเจตนารมณ์ของประชาคมโลกในอันที่จะร่วมมือกันปราบปรามแก้ไขปัญหานี้ให้หมดไป ถึงอย่างไรก็ตาม การดำเนินงานก็ยังประสบปัญหาและอุปสรรคมากมาย ทั้งนี้เนื่องมาจากความสลับซับซ้อนของสาเหตุและปัจจัยที่ผลักดันให้มนุษย์โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็กต้องตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ ทั้งภายในประเทศ และนอกประเทศ จึงเป็นเรื่องที่ถึงเวลาแล้วที่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องตระหนักถึงความร้ายแรงของภัยการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรี และเด็กดังกล่าว รวมทั้งร่วมมือกันเพื่อหาวิธีป้องกันและการบังคับใช้กฎหมาย แต่รัฐบาลไทยจะไม่ได้ให้สัตยาบันพิธีสารเรื่องการปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๓

รัฐบาลไทยยังไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรฐานขั้นต่ำอย่างเต็มที่ ในการขจัดปัญหาการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะในเรื่องการดำเนินคดีและพิพากษาลงโทษนักค้ามนุษย์เพื่อการค้าประเวณี และบังคับใช้แรงงาน รวมทั้งการปราบปรามเจ้าหน้าที่ของรัฐที่สมรู้ร่วมคิดกับนักค้ามนุษย์ และการคุ้มครองเหยื่อการค้ามนุษย์

ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ จึงทำให้ประเทศไทยถูกจัดอันดับอยู่ในกลุ่มที่ ๒ ในบัญชีรายชื่อของประเทศที่ถูกจับตามองเป็นปีที่ ๒ แม้ว่ารัฐบาลไทยไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรฐานขั้นต่ำอย่างเต็มที่ ในการจัดการกับปัญหาการค้ามนุษย์ อย่างไรก็ตาม ได้มีการดำเนินการนำพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีการนำมาบังคับใช้อย่างต่อเนื่อง โดยพระราชบัญญัติดังกล่าวมีการระบุให้การค้ามนุษย์ทุกรูปแบบเป็นความผิดทางอาญา และระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ถึงสิบปี ซึ่งนับเป็นโทษที่ร้ายแรงเท่ากับโทษอาชญากรรมร้ายแรงอื่น ๆ ดังนั้นถึงแม้รัฐบาลไทยจะไม่ได้ให้สัตยาบันพิธีสารเรื่องการปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๓ แต่ก็มีได้ส่งผลการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

บทบาทของตำรวจตรวจคนเข้าเมืองด้านการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์*

สถานะของประเทศไทยในกระบวนการค้ามนุษย์

ในปัจจุบันประเทศไทยมีสถานะ ดังนี้

๑. ประเทศต้นทางของการค้ามนุษย์
๒. ประเทศทางผ่านของการค้ามนุษย์
๓. ประเทศปลายทางของการค้ามนุษย์

จากผลการวิจัย พบว่า การค้าแรงงานข้ามชาติปัจจุบัน ไทยส่งออกแรงงานไร้ฝีมือไปได้วันมากที่สุด โดยเป็นแรงงานผิดกฎหมายประมาณ ๓๐,๐๐๐ คนต่อปี และนำเข้าจากพม่า ลาว กัมพูชา จีน และเวียดนามรวมกันประมาณสองล้านคน ส่วนการส่งออกและนำเข้าหญิงและเด็กเพื่อธุรกิจบริการทางเพศ ตลาดญี่ปุ่นเป็นตลาดที่ใหญ่ที่สุดของสาวไทยในช่วงสิบปีที่ผ่านมา โดยมีการลักลอบนำหญิงไทยเข้าประเทศญี่ปุ่นปีละ ๑๐,๐๐๐ ถึง ๑๕,๐๐๐ คน โดยมีพม่าและมณฑลยูนนานของจีนเป็นประเทศต้นทางหลักของการนำเข้าหญิงและเด็ก เพื่อธุรกิจทางเพศในประเทศไทย หญิงและเด็กจากประเทศพม่าและมณฑลยูนนานของจีนจะกระจายเป็นผู้ให้บริการอยู่ทั่วประเทศแต่เด็กและหญิงจากประเทศลาว กัมพูชา และเวียดนาม จะถูกนำมาขายในสถานขายบริการตามจังหวัดต่าง ๆ แลบนวชายแดน^๑

รูปแบบการค้ามนุษย์ที่พบในประเทศไทย

๑. การบังคับค้าประเวณี
๒. การบังคับเพื่อธุรกิจทางเพศอื่น
๓. การบังคับใช้แรงงาน (ประมง)
๔. การบังคับขูดรีด

ประเภทของการค้ามนุษย์ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

๑. การค้ามนุษย์ในประเทศ หมายถึง การค้ามนุษย์จากพื้นที่หนึ่งไปยังพื้นที่อื่นของประเทศไทย

กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ เด็ก และผู้หญิง

สาเหตุของการค้ามนุษย์ ได้แก่ ความยากจน เหตุผลทางวัฒนธรรมและครอบครัว (การเอาแบบอย่างจากครอบครัวอื่นที่มีรายได้จากขบวนการค้ามนุษย์) การด้อยโอกาสทางการศึกษา

*ที่มา : บทบาทของตำรวจตรวจคนเข้าเมืองด้านการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์, โดย พ.ต.ท.ดร.พงษ์นคร นครสันติภาพ, รองผู้กำกับการ ฝ่ายอำนวยการ กองบังคับการสืบสวนสอบสวน สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง, สืบค้นจากเว็บไซต์ http://eeas.europa.eu/thailand/documents/thailande_eu_coop/14_forced_labour_by_police_lieutenant_colonel_pongnakorn_nakornsantipap_th.pdf. สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘.

^๑ วันชัย รุจนวงศ์, โครงการวิจัยสภาวิจัยแห่งชาติเรื่องการพัฒนากฎหมายป้องกันและปราบปรามองค์กร
มกราคม ๒๕๔๕ - พฤษภาคม ๒๕๔๙.

กลุ่มบุคคลที่มีบทบาทในขบวนการค้ามนุษย์ ได้แก่ นายหน้า (ล่อลวง ใช้กลอุบาย) พ่อแม่ของเหยื่อ นักท่องเที่ยวทางเพศ (ค่านิยมชอบการพักผ่อนหย่อนใจด้วยการใช้บริการทางเพศ) แรงงานต่างด้าว (คนโสด) รวมทั้งตัวผู้หญิงและเด็ก (การมีรายได้จำนวนมาก และใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย)

วิธีการ ได้แก่ หลอกลวงว่าไปทำงานโรงงาน แต่นำไปขายต่อให้สถานประกอบการที่มีการค้าประเวณี (ร้านอาหารคาราโอเกะ) อาจเป็นการดำเนินการแบบขายตรง หรือโดยการบังคับทางอ้อม ด้วยการให้ค่าแรงต่ำเพื่อบีบให้เหยื่อเข้าสู่ระบบธุรกิจค้ามนุษย์ไม่ว่าจะเป็นการถูกบังคับหรือสมัครใจ

๒. การค้ามนุษย์ระหว่างประเทศ หมายถึง การค้ามนุษย์ (คนไทย หรือคนต่างด้าว) จากประเทศไทยไปต่างประเทศ หรือจากต่างประเทศมายังประเทศไทย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เด็ก และผู้หญิงต่างด้าว (กรณีของคนไทยพบว่าธุรกิจทางเพศที่เกี่ยวกับปัญหาการค้ามนุษย์ภายในประเทศลดน้อยลง เนื่องจากมีคนต่างด้าวเข้ามาทดแทนเป็นจำนวนมาก โดยคนไทยส่วนใหญ่ที่เคยผ่านธุรกิจทางเพศ จะเดินทางไปยังต่างประเทศเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจทางเพศ)

สาเหตุของการค้ามนุษย์ ได้แก่ ปัญหาทางเศรษฐกิจ (ประเทศไทยมีเศรษฐกิจดีกว่าประเทศเพื่อนบ้าน มีความเจริญก้าวหน้าทางอุตสาหกรรม) มีความต้องการทำงาน (ไม่มีงานทำในโรงงาน จึงเข้าสู่ระบบให้บริการทางเพศ)

กลุ่มบุคคลที่มีบทบาทในขบวนการค้ามนุษย์ ได้แก่ นายหน้า

วิธีการ จะมีลักษณะคล้ายคลึงกับภายในประเทศ

เหยื่อการค้ามนุษย์

๑. เหยื่อประเทศเพื่อนบ้าน

ช่องทางตามกฎหมาย มีเอกสารเดินทางถูกต้อง (หนังสือเดินทาง หรือบัตรผ่านแดน) ได้รับการอนุญาตให้อยู่ในประเทศไทย เมื่อครบกำหนดไม่มีการขอยุ่ต่อแต่อย่างใด

ช่องทางธรรมชาติ ไม่มีเอกสารการเดินทาง มีนายหน้าพาหลบหนีเข้ามาโดยผิดกฎหมาย

๒. เหยื่อประเทศอื่น (เอเชียตะวันออกเฉียง, เอเชียใต้) มีเอกสารการเดินทางถูกต้อง ส่วนใหญ่เดินทางผ่านท่าอากาศยาน

๓. เหยื่อคนไทย มีเอกสารเดินทางถูกต้อง ถูกหลอกลให้เดินทางไปค้าแรงงาน ค่าประเวณีที่ต่างประเทศ

ผู้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

ปัจจุบันเครือข่ายการค้ามนุษย์ มีรูปแบบการจัดการที่ดี มีเครือข่ายซับซ้อน มีการสนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการตัดตอนตัวการสำคัญ โดยมีผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด ดังนี้

๑. นายหน้า มีหน้าที่ติดต่อ ชักชวน ใช้กลอุบาย และพาเหยื่อมาส่งต่อให้ผู้ค้า

๒. ผู้ค้า มีหน้าที่ให้ที่พักพิงแก่เหยื่อที่นายหน้านำมาส่ง รวมทั้งการติดต่อไปยังปลายทางเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับเอกสารปลอม หนังสือเดินทางปลอม ในการอำนวยความสะดวกแก่การเดินทางทั้งภายในและภายนอกประเทศ

๓. ผู้นำทาง มีหน้าที่รับเหื่อจากผู้ค้า เพื่อพาไปยังเป้าหมาย รวมทั้งกระบวนการตบตาเจ้าหน้าที่ เช่นการสมรสหลอก การเป็นนักท่องเที่ยว เป็นต้น
๔. ผู้รับ มีหน้าที่รับเหื่อเข้าสู่ขบวนการค้ำมนุษย์ เช่น การค้าบริการทางเพศ การนำแรงงานลงเรือประมง รวมทั้งเป็นนายหน้าติดต่อให้ลูกค้ามาใช้บริการ
๕. ผู้ควบคุมดูแล มีหน้าที่บังคับให้เหยื่อยินยอมทำงาน หากขัดขืนจะถูกทำร้ายร่างกาย
๖. ลูกค้า คือผู้มาซื้อบริการทุกรูปแบบ

บทบาทของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองในการร่วมมือแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง กฎหมายว่าด้วยการทะเบียนของคนต่างด้าวและกฎหมายป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์

สำหรับประเทศไทยนั้น ภายหลังจากที่ได้มีการตรากฎหมายว่าด้วยการป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ฉบับปัจจุบัน มีหน่วยงานรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอยู่ด้วยกันหลายหน่วยงาน อาทิ ด้านการป้องกัน เช่น การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้ความรู้ด้านการป้องกันไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงพัฒนาความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ฯลฯ

ด้านการปราบปราม เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งมีหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่รับผิดชอบคือ กองบังคับการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง และ สถานีตำรวจ รวมทั้งหน่วยงานตำรวจอื่นๆ เป็นหน่วยสนับสนุนการปฏิบัติการสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันปราบปรามการฟอกเงิน เป็นต้น

ด้านการฟื้นฟู เยียวยาเหยื่อการค้ามนุษย์ มีหน่วยงานรับผิดชอบคือ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำหรับตำรวจตรวจคนเข้าเมือง แม้ว่าจะเป็นหน่วยสนับสนุนการปฏิบัติ แต่ก็มีกฎหมายเฉพาะที่ให้อำนาจไว้ ได้แก่ พ.ร.บ. คนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ สำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน ดังนี้

๑. แนวคิดในการปฏิบัติ

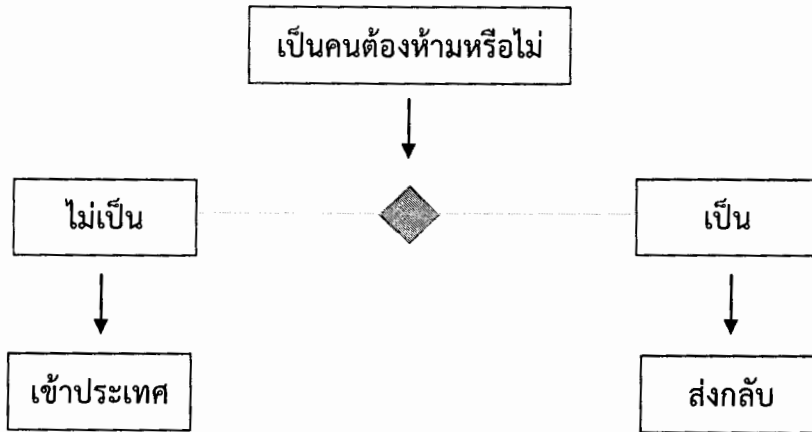
๑.๑ หลักการ “ไม่ให้มา ไม่ให้เข้า ไม่ให้อยู่”

๑.๑.๑ “หลักการไม่ให้มา” หมายถึง ขั้นตอนการตรวจสอบประวัติ ก่อนการพิจารณาออก VISA ให้ในกรณีของประเทศไทย หน่วยงานที่มีหน้าที่พิจารณาเรื่องนี้ มี ๒ หน่วยงาน ได้แก่

(๑) กระทรวงการต่างประเทศ ในกรณีคนต่างด้าวยื่นขอ VISA ก่อนการเดินทางเข้าประเทศ

(๒) สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ในกรณีที่คนต่างด้าวยื่นขอ VISA ON ARRIVAL และ การขอ NON IMMIGRANT VISA และ RESIDENT VISA

๑.๑.๒ “หลักการไม่ให้เข้า” หมายถึงขั้นตอนก่อนการเดินทางเข้าประเทศ ในกรณีนี้ คนต่างด้าวอาจได้รับ VISA เรียบร้อยแล้ว หรือ ได้รับสิทธิตามกฎหมายในเรื่องการยกเว้น VISA ให้สำหรับกรณีนักท่องเที่ยวไม่เกิน ๓๐ วัน เป็นต้น แต่คนต่างด้าวประเภทนี้เมื่อเดินทางมาถึงประเทศไทยแล้ว แต่ถูกปฏิเสธการเข้าเมืองโดยเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง ด้วยเหตุผลว่า เป็นคนต้องห้ามไม่ให้เข้ามาในราชอาณาจักร

คนต้องห้ามที่กฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองของไทยห้ามเข้าประเทศมี ๑๑ ประเภท ได้แก่

๑.๑ ผู้ที่ไม่มีหนังสือเดินทาง หรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางอันถูกต้อง และยังมีอายุอยู่หรือมีแต่ไม่ได้รับการตรวจลงตราในหนังสือเดินทาง หรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางเช่นว่านั้นจากสถานทูตหรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศ หรือจากกระทรวงการต่างประเทศ เว้นแต่กรณีที่ไม่ต้องมีการตรวจลงตราสำหรับคนต่างด้าวบางประเภทเป็นกรณีพิเศษ การตรวจลงตราและการยกเว้นการตรวจลงตรา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

๑.๒ ผู้ที่ไม่มีปัจจัยในการยังชีพตามควรแก่กรณีที่จะเข้ามาในราชอาณาจักร

๑.๓ ผู้ที่เข้ามาเพื่อมีอาชีพเป็นกรรมกร หรือเข้ามาเพื่อรับจ้างทำงานด้วยกำลังกาย โดยไม่ได้อาศัยวิชาความรู้หรือการฝึกทางวิชาการ หรือเข้ามาเพื่อทำงานอื่นอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว

๑.๔ ผู้วิกลจริต หรือมีโรคอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๑.๕ ผู้ที่ยังมิได้ปลูกฝีป้องกันไข้ทรพิษ หรือฉีควัคซีน หรือ ปฏิบัติการอย่างอื่นตามวิชาการแพทย์เพื่อป้องกันโรคติดต่อตามที่กฎหมายบัญญัติ และไม่ยอมให้แพทย์ตรวจคนเข้าเมืองกระทำการเช่นว่านั้น

๑.๖ ผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาของศาลไทย หรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย หรือ คำพิพากษาของศาลต่างประเทศ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดที่ยกเว้นไว้ในกฎกระทรวง

๑.๗ ผู้มีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นบุคคลที่เป็นภัยต่อสังคม หรือจะก่อเหตุร้าย ให้เกิดอันตรายต่อความสงบสุข หรือความปลอดภัยของประชาชน หรือความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร หรือบุคคล ซึ่งเจ้าหน้าที่รัฐบาลต่างประเทศได้ออกหมายจับ

๑.๘ ผู้มีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าจะเข้ามาเพื่อการค้าประเวณี การค้าหญิง หรือเด็ก การค้ายาเสพติดให้โทษ การลักลอบหนีภาษีศุลกากร หรือเพื่อประกอบกิจการอื่นที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

๑.๙ ผู้ไม่มีเงินติดตัวหรือไม่มีประกันตามที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา ๑๔

๑.๑๐ ผู้ที่ถูกรัฐมนตรีไม่อนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรตามมาตรา ๑๖

๑.๑๑ ผู้ที่ถูกรัฐบาลไทย หรือรัฐบาลต่างประเทศเนรเทศ หรือถูกเพิกถอนสิทธิการอยู่อาศัยในราชอาณาจักร หรือในต่างประเทศมาแล้ว หรือถูกพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งกลับออกไปนอกราชอาณาจักร โดยรัฐบาลไทยเสียค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ เว้นแต่รัฐมนตรีได้พิจารณา ยกเว้นให้เป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย

๑.๑.๓ “หลักการไม่ให้อยู่” หมายถึง ขั้นตอนที่คนต่างด้าวเดินทางเข้ามาและพำนักอยู่ในประเทศเรียบร้อยแล้ว แต่มีการกระทำในภายหลังว่ากระทำความผิดกฎหมายไทย หรือมีคุณสมบัติต้องห้ามอยู่ในราชอาณาจักรไทย เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองก็จะจับกุมดำเนินคดี แล้วส่งกลับออกนอกราชอาณาจักร

มาตรการด้านการป้องกัน

- การประชาสัมพันธ์ (เผยแพร่แผ่นพับ ป้าย จัดทำรายการสถานีวิทยุ เว็บไซต์)
- การอบรมให้ความรู้ทั้งเจ้าหน้าที่ ประชาชน รวมทั้งผู้ประกอบการ
- การตรวจร่วมหน่วยงานในพื้นที่ (ตั้งด่าน จุดสกัด สถานประกอบการ) และร่วมมือกับองค์กรพัฒนาเอกชนในการดำเนินกิจกรรมต่อต้านการค้ามนุษย์
- การดำเนินการในรูปแบบสหวิชาชีพในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

มาตรการด้านการดำเนินคดี และการสัมภาษณ์คัดแยกผู้เสียหาย

- การจัดชุดสืบสวน หาข่าวอย่างต่อเนื่อง
- การจับกุมปราบปรามอย่างจริงจังและเข้มงวด รวมทั้งการใช้กฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง จับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิด และผลักดันส่งกลับไปประเทศต้นทาง เพื่อเป็นการตัดตอนขบวนการค้ามนุษย์มิให้เกิดขึ้นภายในประเทศไทยภายหลัง

- หน่วยงานในสังกัดทุกหน่วย เมื่อมีการจับกุมผู้กระทำความผิด มีการสัมภาษณ์คัดแยกผู้เสียหายทุกราย รวมทั้งจัดทำประวัติ ถ่ายภาพ และพิมพ์ลายนิ้วมือไว้ในระบบฐานข้อมูลหน่วยงาน หากพบว่าเป็นผู้เสียหายหรือกลุ่มเสี่ยง จะดำเนินการประสานงานให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รับตัวไปอยู่ในความคุ้มครอง หากพบว่าเป็นผู้เสียหาย จะดำเนินการส่งกลับออกนอกราชอาณาจักร โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ที่ถูกส่งกลับเป็นหลัก

มาตรการด้านการคุ้มครองช่วยเหลือ พี่นฟู บำบัดและส่งกลับคืนสู่สังคม

มีการประสานงานกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้งองค์กรพัฒนาเอกชนในการส่งกลับทุกครั้ง

มาตรการด้านการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ

การให้ความร่วมมือจับกุมหรือเป็นที่ต้องการตัวของทางต่างประเทศ และตรวจสอบคนต่างด้าวที่ได้รับการร้องขอจากประเทศเพื่อนบ้าน

แนวทางการดำเนินงานภายในอนาคตเกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์

๑. แสวงหาความร่วมมือและพัฒนาเครือข่ายและอาสาสมัครให้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ ได้แก่ การหากข่าวและแจ้งเบาะแสต่อเจ้าหน้าที่
๒. การให้ความรู้การป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์แก่ชุมชน โดยเฉพาะผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการรับโทษเมื่อกระทำความผิด
๓. การสกัดกั้นการย้ายถิ่นฐาน เพื่อลดความเสี่ยงต่อการถูกหลอกลวงให้เข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์

ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงาน

๑. ความไม่เข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
๒. งบประมาณจำกัดในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
๓. เหยื่อไม่ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์คัดแยกผู้เสียหาย เนื่องจากเกรงกลัวขบวนการค้ามนุษย์ ประกอบกับกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยใช้เวลานานทำให้เหยื่อถูกส่งกลับซ้ำ บางรายให้ข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริงเท่าที่ควร
๔. สภาพภูมิประเทศมีระยะทางยาว ยากต่อการสกัดกั้นการหลบหนีเข้าเมือง ซึ่งเป็นต้นเหตุของการค้ามนุษย์ ประกอบการความต้องการแรงงานของผู้ประกอบการสูง จึงไม่สนใจว่าที่มาของการได้แรงงานมาทำงานมีกระบวนการหลอกลวง ช่มชู้ บังคับหรือไม่ และถ้ามีค่าใช้จ่ายให้กับนายหน้าแล้วผู้ประกอบการจะกักขังแรงงานไม่ให้ออกไปที่ใด โดยให้ทำงานจนกว่าจะใช้หนี้หมด ถึงแม้แรงงานดังกล่าวจะไม่ยินยอมก็ตาม
๕. อุปสรรคด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศ ทั้งในส่วนของเหยื่อ และเจ้าหน้าที่รัฐ

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่..) พ.ศ.*

- เพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑” เนื่องจากพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ได้ใช้บังคับมาตั้งแต่เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๕๑ บทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์การค้ามนุษย์ที่มีความรุนแรง ซับซ้อน เป็นอาชญากรรมข้ามชาติ เช่น การเพิ่มโทษผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ทั้งทางแพ่งและทางอาญา
 - กำหนดให้มีมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยเพิ่มอำนาจทางปกครองในการสั่งปิดสถานประกอบการหรือโรงงานชั่วคราว พักใช้ใบอนุญาตประกอบการสำหรับการประกอบธุรกิจหรือโรงงาน ห้ามใช้ยานพาหนะเป็นการชั่วคราว หากพบว่ามีผู้กระทำความผิดค้ามนุษย์ เพื่อเป็นการยับยั้งและป้องปรามการกระทำความผิดค้ามนุษย์ เนื่องจากในทางปฏิบัติที่ผ่านมา พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่ได้กำหนดอำนาจให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการสั่งปิดสถานประกอบการ โรงงาน หรือยานพาหนะ เช่น เรือประมง ในกรณีที่พบการกระทำความผิด จึงเป็นประเด็นที่ถูกต้องตามองในเวทีระหว่างประเทศ ว่าเหตุใดสถานประกอบการ โรงงาน หรือยานพาหนะ ดังกล่าว ยังสามารถดำเนินธุรกิจได้ต่อ ทั้งที่ได้กระทำการละเมิดสิทธิมนุษยชน ทำให้ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ และความน่าเชื่อถือของประเทศไทย
-

* ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ภาคผนวก

- พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑
- หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๗๑๘๖
ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป้องกัน
และปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

พระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑
เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและ
ปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของ
บุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา
๔๑ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม
การค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้า
หญิงและเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ” หมายความว่า การแสวงหาประโยชน์จากการค้า
ประเวณี การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น การเอา

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕/ตอนที่ ๒๙ ก/หน้า ๒๘/๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

คนลงเป็นทาส การนำคนมาขอตาน การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ การบังคับตัดอวัยวะเพื่อการค้าหรือการอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคล ไม่ว่าบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

“การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ” หมายความว่า การข่มขืนใจให้ทำงานหรือให้บริการโดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของบุคคลนั้นเองหรือของผู้อื่น โดยขู่เชือดด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยทำให้บุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้

“องค์กรอาชญากรรม” หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งมีการจัดโครงสร้างโดยสมคบกันตั้งแต่สามคนขึ้นไปไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราวระยะเวลาหนึ่ง และไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างที่ชัดเจน มีการกำหนดบทบาทของสมาชิกอย่างแน่นนอนหรือมีความต่อเนื่องของสมาชิกภาพหรือไม่ ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะกระทำความผิดฐานใดฐานหนึ่งหรือหลายฐานที่มีอัตราโทษจำคุกขั้นสูงตั้งแต่สี่ปีขึ้นไปหรือกระทำความผิดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ทางทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดอันมิชอบด้วยกฎหมายไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

“เด็ก” หมายความว่า บุคคลผู้มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ และให้หมายความรวมถึงข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญระดับสามซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวงเพื่อให้ปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้ประธานศาลฎีกา และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน

ให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อบังคับ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่กบออกกฎกระทรวงและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ข้อบังคับประธานศาลฎีกา กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ผู้ใดเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) เป็นธุระจัดหา ชื่อ ชาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งบุคคลใด โดยข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจ โดยมีชอบ หรือโดยให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลบุคคลนั้นเพื่อให้ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิดในการแสวงหาประโยชน์จากบุคคลที่ตนดูแล หรือ

(๒) เป็นธุระจัดหา ชื่อ ชาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งเด็ก

ผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

มาตรา ๗ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

(๑) สนับสนุนการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

(๒) อุปการะโดยให้ทรัพย์สิน จัดหาที่ประชุมหรือที่พำนักให้แก่ผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

(๓) ช่วยเหลือด้วยประการใดเพื่อให้ผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์พ้นจากการถูกจับกุม

(๔) เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์เพื่อมิให้ผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ถูกลงโทษ

(๕) ชักชวน ชี้นำ หรือติดต่อบุคคลให้เข้าเป็นสมาชิกขององค์กรอาชญากรรมเพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

มาตรา ๘ ผู้ใดเตรียมเพื่อกระทำความผิดตามมาตรา ๖ ต้องระวางโทษหนึ่งในสามของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๙ ผู้ใดสมคบโดยการตกลงกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดตามมาตรา ๖ ต้องระวางโทษไม่เกินกึ่งหนึ่งของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

ถ้าผู้สมคบกันกระทำความผิดคนหนึ่งคนใดได้ลงมือกระทำความผิดตามที่ได้สมคบกันผู้ร่วมสมคบด้วยกันทุกคนต้องระวางโทษตามที่ได้บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นอีกกระทงหนึ่งด้วย

ในกรณีที่ความผิดได้กระทำถึงขั้นลงมือกระทำความผิด แต่เนื่องจากการเข้าขัดขวางของผู้สมคบทำให้การกระทำนั้นกระทำไปไม่ตลอด หรือกระทำไปตลอดแล้วแต่การกระทำนั้นไม่บรรลุผล ผู้สมคบที่กระทำการขัดขวางนั้นต้องรับโทษตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งกลับใจให้ความจริงแก่การสมคบต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนที่จะมีการกระทำความผิดตามที่ได้มีการสมคบกัน ศาลจะไม่ลงโทษหรือลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้

มาตรา ๑๐ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๖ ได้กระทำโดยร่วมกันตั้งแต่สามคนขึ้นไปหรือโดยสมาชิกขององค์กรอาชญากรรม ต้องระวางโทษหนักกว่าโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้กึ่งหนึ่ง

ในกรณีที่สมาชิกขององค์กรอาชญากรรมได้กระทำความผิดตามมาตรา ๖ สมาชิกขององค์กรอาชญากรรมทุกคนที่เป็นสมาชิกอยู่ในขณะที่กระทำความผิด และรู้เห็นหรือยินยอมกับการกระทำความผิดดังกล่าว ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นแม้จะมีได้เป็นผู้กระทำความผิดนั้นเอง

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งได้กระทำเพื่อให้ผู้เสียหายที่ถูกพาเข้ามาหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรตกอยู่ในอำนาจของผู้อื่นโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๑๑ ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๖ นอกราชอาณาจักร ผู้นั้นจะต้องรับโทษในราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยให้นำมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยแสดงตนเป็นเจ้าของพนักงานและกระทำการเป็นเจ้าพนักงาน โดยตนเองมิได้เป็นเจ้าพนักงานที่มีอำนาจหน้าที่กระทำการนั้น ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๑๓ ผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการ พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พนักงานองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ กรรมการหรือผู้บริหารหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าพนักงาน หรือกรรมการองค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

กรรมการ กรรมการ ปกค. อนุกรรมการ สมาชิกของคณะทำงาน และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้ใดกระทำความผิดใดตามพระราชบัญญัตินี้เสียเอง ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๑๔ ให้ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

หมวด ๒

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์

มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ปคม.” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นประธานคณะกรรมการ ปกค. เป็นรองประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน และ

ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่คนซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์โดดเด่นเป็นที่ประจักษ์ด้านการป้องกัน การปราบปราม การบำบัดฟื้นฟู และการประสานงานระหว่างประเทศ เกี่ยวกับการค้ามนุษย์ไม่น้อยกว่าเจ็ดปี ด้านละหนึ่งคน โดยต้องเป็นภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นกรรมการ และมีปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นเลขานุการ อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการและผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นสตรีไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

(๒) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือโครงสร้างของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เพื่อให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๓) กำหนดยุทธศาสตร์และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

(๔) กำหนดแนวทางและกำกับดูแลการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศ ตลอดจนการให้ความร่วมมือและประสานงานกับต่างประเทศเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

(๕) สั่งการและกำกับดูแลให้มีการศึกษาวิจัยและจัดทำข้อมูลแบบบูรณาการ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

(๖) วางระเบียบเกี่ยวกับการจดทะเบียนองค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์ด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ตลอดจนหลักเกณฑ์ในการช่วยเหลือการดำเนินกิจกรรมขององค์กรดังกล่าว

(๗) วางระเบียบโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์ และการจัดการกองทุน

(๘) วางระเบียบเกี่ยวกับการรายงานสถานะการเงินและการจัดการกองทุนเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๙) สั่งการและกำกับดูแลการดำเนินงานของคณะกรรมการ ปกค.

(๑๐) ดำเนินการตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๑๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) นายกรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๗) ขาดการประชุมสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกันเป็นกรรมการแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งก็ได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดำรงตำแหน่งครบวาระแล้วแต่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

มาตรา ๒๑ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม หากรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

คณะกรรมการต้องมีการประชุมอย่างน้อยปีละสามครั้ง

มาตรา ๒๒ ให้มีคณะกรรมการประสานและกำกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ปกค.” ประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรีที่ นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ปลัดกรุงเทพมหานคร และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนแปดคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านการป้องกัน การปราบปราม การบำบัดฟื้นฟูและการประสานงานระหว่างประเทศเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ไม่น้อยกว่าเจ็ดปี ด้านละสอง

คน โดยต้องเป็นภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง เป็นกรรมการ และมีรองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการ ปกค. มีอำนาจแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการ โดยอาจแต่งตั้งจากข้าราชการหรือภาคเอกชนก็ได้

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นสตรีไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

มาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการ ปกค. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำและกำกับการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการและแผนประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น ชุมชน และประชาสังคมให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

(๒) จัดทำและกำกับการดำเนินการตามแผนงานและแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

(๓) จัดให้มีและกำกับการดำเนินการตามโครงการรณรงค์และการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั่วไปเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

(๔) จัดให้มีการรายงานผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ และการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เสนอต่อคณะกรรมการ

(๕) ติดตามและจัดทำรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศ การให้ความร่วมมือและประสานงานกับต่างประเทศเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เสนอต่อคณะกรรมการ

(๖) กำหนดหลักเกณฑ์และอนุมัติการใช้เงินและทรัพย์สินของกองทุนตามมาตรา ๔๔ (๔)

(๗) จัดทำและกำกับแผนปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และพันธกรณีระหว่างประเทศ

(๘) ดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๔ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมของคณะกรรมการ ปกค. โดยอนุโลม

คณะกรรมการ ปกค. ต้องมีการประชุมอย่างน้อยปีละหกครั้ง

มาตรา ๒๕ คณะกรรมการและคณะกรรมการ ปกค. จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องหนึ่งเรื่องใดหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการและคณะกรรมการ ปกค. มอบหมายก็ได้

ให้นำมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานโดยอนุโลม

มาตรา ๒๖ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการและคณะกรรมการ ปกค. โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ปฏิบัติงานธุรการทั่วไปของคณะกรรมการและคณะกรรมการ ปกค.
 - (๒) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและต่างประเทศ ในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้
 - (๓) จัดระบบงานด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รวมทั้งช่วยเหลือ เยียวยาและคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายให้มีประสิทธิภาพ
 - (๔) จัดให้มีการรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและ ปราบปรามการค้ามนุษย์ รวมทั้งจัดให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ นี้
 - (๕) จัดให้มีข้อมูลสารสนเทศและการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลด้านการป้องกันและ ปราบปรามการค้ามนุษย์
 - (๖) ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการและคณะกรรมการ ปกค. หรือตามที่ คณะกรรมการและคณะกรรมการ ปกค. มอบหมาย
- ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จัด งบประมาณและบุคลากรให้เพียงพอและเหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง

หมวด ๓

อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๒๗ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดฐานค้า มนุษย์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) มีหนังสือเรียกให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือพยานหลักฐาน
- (๒) ตรวจสอบบุคคลที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐาน ค้ามนุษย์เมื่อผู้นั้นยินยอม แต่ถ้าผู้นั้นเป็นหญิงจะต้องให้หญิงอื่นเป็นผู้ตรวจ
- (๓) ตรวจสอบยานพาหนะใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยตามสมควรว่ามีพยานหลักฐาน หรือบุคคลที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์อยู่ในยานพาหนะนั้น
- (๔) เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจค้น ยึด หรืออายัด เมื่อมีเหตุอัน ควรเชื่อได้ว่ามีพยานหลักฐานในการค้ามนุษย์ หรือเพื่อพบและช่วยบุคคลที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการ กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ และหากเน้นชักว่าจะเอาหมายค้นมาได้ พยานหลักฐานนั้นอาจถูก โยกย้าย ซ่อนเร้น หรือทำลายไปเสียก่อน หรือบุคคลนั้นอาจถูกประทุษร้าย โยกย้าย หรือซ่อนเร้น

ในการใช้อำนาจตาม (๔) พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงความบริสุทธิ์ก่อนการเข้าค้น และรายงานเหตุผลที่ทำให้สามารถเข้าค้นได้ รวมทั้งผลการตรวจค้นเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา เหนือขึ้นไป ตลอดจนจัดทำสำเนารายงานดังกล่าวไว้แก่ผู้ครอบครองเคหสถานหรือสถานที่ค้น ถ้า ไม่มีผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งมอบสำเนารายงานนั้นให้แก่ผู้ครอบครอง ดังกล่าวในทันทีที่กระทำได้ และหากเป็นการเข้าค้นในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ตกและขึ้น พนักงาน

เจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าในการเข้าคัดต้องดำรงตำแหน่งนายอำเภอหรือรองผู้กำกับการตำรวจชั้นไปหรือเป็นข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ระดับเจ็ดขึ้นไป ทั้งนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าในการเข้าคัดส่งสำเนารายงานเหตุผลและผลการตรวจค้น บัญชีพยานหลักฐานหรือบุคคลที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์และบัญชีทรัพย์สินที่ได้ยึดหรืออายัดไว้ต่อศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเหนือท้องที่ที่ทำการค้นหรือศาลอาญา ภายในสี่สิบแปดชั่วโมงหลังจากสิ้นสุดการตรวจค้นเพื่อเป็นหลักฐาน

ในการดำเนินการตาม (๒) และ (๓) พนักงานเจ้าหน้าที่อาจสั่งให้ผู้บังคับบัญชาทำแทนได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่จะขอความช่วยเหลือจากบุคคลใกล้เคียงเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ แต่จะบังคับให้ผู้ใดช่วยโดยอาจเกิดอันตรายแก่ผู้นั้นไม่ได้

มาตรา ๒๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการค้ามนุษย์และเพื่อคุ้มครองป้องกันภัยแก่บุคคลที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจจัดให้บุคคลดังกล่าวอยู่ในความคุ้มครองเป็นการชั่วคราวได้แต่ต้องไม่เกินสี่สิบชั่วโมง ทั้งนี้ ให้รายงานให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ทราบโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องให้การคุ้มครองบุคคลซึ่งอาจจะเป็นผู้เสียหายเกินกว่ากำหนดเวลาในวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อมีคำสั่งอนุญาต ทั้งนี้ ศาลจะอนุญาตได้ไม่เกินเจ็ดวัน โดยจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ไปด้วยก็ได้

การจัดให้บุคคลซึ่งอาจจะเป็นผู้เสียหายอยู่ในความคุ้มครองเป็นการชั่วคราวตามมาตรานี้ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวอยู่ในสถานที่อันสมควรซึ่งมีใช้ห้องขังหรือสถานคุมขัง ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

การปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้ให้คำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชนโดยเคร่งครัด

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารอื่นใดซึ่งส่งทางไปรษณีย์ โทรเลข โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ เครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการสื่อสารสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อสารสนเทศอื่นใด ถูกใช้หรืออาจถูกใช้เพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับอนุมัติเป็นหนังสือจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี จะยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่อศาลอาญาหรือศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเพื่อมีคำสั่งอนุญาตให้พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาซึ่งเอกสาร หรือข้อมูลข่าวสารดังกล่าวก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับประธานศาลฎีกา

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลพิจารณาถึงผลกระทบต่อสิทธิส่วนบุคคลหรือสิทธิอื่นใดประกอบกับเหตุผลและความจำเป็น ดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีการกระทำความผิดหรือจะมีการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

(๒) มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะได้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์จากการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

(๓) ไม่อาจใช้วิธีการอื่นใดที่เหมาะสมหรือมีประสิทธิภาพมากกว่าได้

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลสั่งอนุญาตได้คราวละไม่เกินเก้าสิบวันโดยจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้ และให้ผู้เกี่ยวข้องกับเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารตามคำสั่งดังกล่าวให้ความร่วมมือเพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรานี้ ภายหลังจากที่มีคำสั่งอนุญาต หากปรากฏข้อเท็จจริงว่าเหตุผลความจำเป็นไม่เป็นไปตามที่ระบุหรือพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป ให้ศาลมีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งอนุญาตได้ตามที่เห็นสมควร

ในการดำเนินการตามคำสั่งของศาล ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจร้องขอให้บุคคลใดช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ได้ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกรายละเอียดผลการดำเนินการนั้น และให้ส่งบันทึกนั้นไปยังศาลที่มีคำสั่งโดยเร็ว

บรรดาเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารที่ได้มาตามวรรคหนึ่ง ให้เก็บรักษาและใช้ประโยชน์ในการสืบสวนและใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีความผิดฐานค้ามนุษย์เท่านั้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๑ ก่อนฟ้องคดีต่อศาล ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พนักงานอัยการโดยตนเองหรือโดยได้รับคำร้องขอจากพนักงานสอบสวนจะนำผู้เสียหายหรือพยานบุคคลมายื่นคำร้องต่อศาล โดยระบุการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าได้มีการกระทำความผิดและเหตุแห่งความจำเป็นที่จะต้องมีการสืบพยานไว้โดยพลันก็ได้

ในกรณีที่ผู้เสียหายหรือพยานบุคคลจะให้การต่อศาลเอง เมื่อผู้เสียหายหรือพยานบุคคลแจ้งแก่พนักงานอัยการแล้ว ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลโดยไม่ชักช้า

ให้ศาลสืบพยานทันทีที่ได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ในกรณีนี้ หากผู้มีส่วนได้เสียในคดีคนใดยื่นคำร้องต่อศาลแถลงเหตุผลและความจำเป็นขอถามค้านหรือตั้งทนายความถามค้านเมื่อเห็นสมควรก็ให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตได้ และให้นำความในมาตรา ๒๓๗ ทวิ วรรคสาม และวรรคสี่ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าต่อมามีการฟ้องผู้ต้องหาเป็นจำเลยในการกระทำความผิดตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๑ ก็ให้รับฟังพยานดังกล่าวในการพิจารณาพิพากษาคดีนั้นได้

มาตรา ๓๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๔

การช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

มาตรา ๓๓ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์พิจารณาให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์อย่างเหมาะสมในเรื่องอาหาร ที่พักการรักษาพยาบาล การบำบัดฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจ การให้การศึกษา การฝึกอบรม การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย การส่งกลับไปยังประเทศเดิมหรือภูมิลำเนาของผู้นั้น การดำเนินคดีเพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนให้ผู้เสียหายตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยให้คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความแตกต่างทางเพศ อายุ สัญชาติ เชื้อชาติ ประเพณีวัฒนธรรมของผู้เสียหาย การแจ้งสิทธิของผู้เสียหายที่พึงได้รับการคุ้มครองในแต่ละขั้นตอนทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการช่วยเหลือ ตลอดจนขอบเขตระยะเวลาในการดำเนินการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอน และต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้เสียหายก่อนด้วย

การให้ความช่วยเหลือตามวรรคหนึ่ง อาจจัดให้บุคคลซึ่งเป็นผู้เสียหายได้รับการดูแลในสถานแรกรับตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี สถานแรกรับตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก หรือสถานสงเคราะห์อื่นของรัฐหรือเอกชนก็ได้

มาตรา ๓๔ เพื่อประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้เสียหาย ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแจ้งให้ผู้เสียหายทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ และสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่ผู้เสียหายมีสิทธิและประสงค์ที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ให้พนักงานอัยการเรียกค่าสินไหมทดแทนแทนผู้เสียหายตามที่ได้รับแจ้งจากปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

การเรียกค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่ง พนักงานอัยการจะขอรวมไปกับคดีอาญาหรือจะยื่นคำร้องในระหว่างที่คดีอาญากำลังพิจารณาอยู่ในศาลชั้นต้นก็ได้

คำพิพากษาในส่วนที่เรียกค่าสินไหมทดแทน ให้รวมเป็นส่วนหนึ่งแห่งคำพิพากษาในคดีอาญาและในกรณีที่ศาลสั่งให้ใช้ค่าสินไหมทดแทน ให้ถือว่าผู้เสียหายเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาและให้อธิบดีกรมบังคับคดีมีหน้าที่ดำเนินการบังคับคดีตามคำพิพากษาในกรณีนี้ด้วย

ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่ง และการบังคับคดีตามวรรคสามมิให้เรียกค่าธรรมเนียม และให้นำความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาบังคับใช้โดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๖ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีการคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ผู้เสียหายระหว่างที่อยู่ในความดูแลไม่ว่าบุคคลนั้นจะพำนักอยู่ ณ ที่ใด ไม่ว่าก่อน ขณะ หรือหลังการดำเนินคดี ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความปลอดภัยของบุคคลในครอบครัวของผู้เสียหายด้วย

ในกรณีที่ผู้เสียหายจะให้การหรือเบิกความเป็นพยานในความผิดฐานค้ามนุษย์ตามพระราชบัญญัตินี้ให้ผู้เสียหายซึ่งเป็นพยานได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา

ถ้าผู้เสียหายต้องเดินทางกลับประเทศที่เป็นถิ่นที่อยู่หรือภูมิลำเนา หรือถ้าบุคคลในครอบครัวของผู้เสียหายอาศัยอยู่ในประเทศอื่น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานในประเทศนั้น ๆ ไม่ว่าจะป็นหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชน และไม่ว่าจะกระทำผ่านสถานทูตหรือสถานกงสุลของประเทศนั้น ๆ หรือไม่ก็ตาม เพื่อให้มีการคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ผู้เสียหายและบุคคลในครอบครัวอย่างต่อเนื่องในประเทศนั้น

มาตรา ๓๗ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ การรักษาพยาบาล การบำบัดฟื้นฟู การเรียกร้องสิทธิของผู้เสียหาย พนักงานเจ้าหน้าที่อาจดำเนินการให้มีการผ่อนผันให้ผู้เสียหายนั้นอยู่ในราชอาณาจักรได้เป็นการชั่วคราว และได้รับอนุญาตให้ทำงานเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายได้ ทั้งนี้ โดยให้คำนึงถึงเหตุผลทางด้านมนุษยธรรมเป็นหลัก

มาตรา ๓๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๗ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งตัวผู้เสียหายซึ่งเป็นคนต่างด้าวกลับประเทศที่เป็นถิ่นที่อยู่หรือภูมิลำเนาโดยไม่ชักช้า เว้นแต่บุคคลนั้นเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือเป็นผู้ได้รับการผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยมีหลักฐานเอกสารตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรหรือกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าว

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงความปลอดภัยและสวัสดิภาพของบุคคลนั้น

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยตกเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ในต่างประเทศ หากผู้นั้นประสงค์จะกลับเข้ามาในราชอาณาจักรหรือถิ่นที่อยู่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบว่าบุคคลนั้นเป็นผู้มีสัญชาติไทยจริงหรือไม่ หากบุคคลนั้นเป็นผู้มีสัญชาติไทยให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามที่จำเป็นเพื่อให้บุคคลนั้นเดินทางกลับเข้ามาในราชอาณาจักรหรือถิ่นที่อยู่โดยไม่ชักช้า และให้คำนึงถึงความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้นั้น

ในกรณีที่ผู้เสียหายในต่างประเทศเป็นคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือเป็นผู้ได้รับการผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและก่อนออกนอกราชอาณาจักร สถานะของการได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่เป็นการชั่วคราวยังไม่สิ้นสุด เมื่อได้ตรวจพิสูจน์ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความถูกต้องของผู้เสียหายที่ถือเอกสารแล้ว หากผู้นั้นประสงค์จะกลับเข้ามาในราชอาณาจักร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามที่จำเป็นเพื่อให้ผู้เสียหายนั้นเดินทางกลับเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้นั้น และให้ได้รับการพิจารณาให้อยู่ในราชอาณาจักรต่อไปได้ตามสถานะและระยะเวลาที่เป็นอยู่เดิมก่อนออกไปนอกราชอาณาจักร

ในกรณีที่ผู้เสียหายในต่างประเทศเป็นคนต่างด้าวและไม่มีเอกสารประจำตัว แต่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเป็นผู้มีหรือเคยมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรโดยถูกต้องตามกฎหมาย เมื่อได้ตรวจพิสูจน์สถานะของการมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรของผู้นั้นแล้ว หากผู้นั้นประสงค์จะกลับเข้ามาในราชอาณาจักร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามที่จำเป็นเพื่อให้ผู้เสียหายนั้นเดินทางกลับเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความปลอดภัยและ

สวัสดิกภาพของผู้นั้นและให้ได้รับการพิจารณาให้อยู่ในราชอาณาจักรต่อไปได้ตามสถานะและระยะเวลาที่เป็นอยู่เดิมก่อนออกไปนอกราชอาณาจักร

มาตรา ๔๐ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับสถานการณ์ จำนวนคดี การดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และแนวทางการดำเนินงานในอนาคตเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๔๑ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ห้ามมิให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีกับผู้เสียหายในความผิดฐานเข้ามา ออกไปหรืออยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ความผิดฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงานฐานปลอมหรือใช้ซึ่งหนังสือเดินทางปลอม ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีเฉพาะที่เกี่ยวกับการติดต่อ ชักชวน แนะนำตัว ติดตามหรือรับเร้าบุคคลเพื่อค้าประเวณีและการเข้าไปมั่วสุมในสถานการค้าประเวณีเพื่อค้าประเวณี หรือความผิดฐานเป็นคนต่างด้าวทำงานโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว

หมวด ๕

กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

มาตรา ๔๒ ให้จัดตั้งกองทุนในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรียกว่า “กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์” เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายสำหรับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ และเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน ประกอบด้วย

- (๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- (๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรืออุทิศให้
- (๔) เงินที่ได้รับจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ
- (๕) ดอกผลและผลประโยชน์ที่เกิดจากกองทุน
- (๖) เงินที่ได้จากการขายทรัพย์สินของกองทุนหรือที่ได้จากการจัดหารายได้
- (๗) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนหรือที่กองทุนได้รับตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๔๓ เงินและดอกผลที่กองทุนได้รับตามมาตรา ๔๒ ไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๔๔ เงินและทรัพย์สินของกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้

- (๑) การช่วยเหลือผู้เสียหายตามมาตรา ๓๓
- (๒) การคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา ๓๖

(๓) การช่วยเหลือผู้เสียหายในต่างประเทศให้เดินทางกลับเข้ามาในราชอาณาจักร หรือถิ่นที่อยู่ตามมาตรา ๓๙

(๔) การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ปกค. กำหนด

(๕) การบริหารกองทุน

มาตรา ๔๕ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนสามคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนจากภาคเอกชนจำนวนสองคนซึ่งเกี่ยวข้องกับงานด้านพัฒนาสังคม ด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือด้านการเงิน เป็นกรรมการ และให้รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๔๖ ให้นำมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ และ มาตรา ๒๕ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การประชุมของคณะกรรมการบริหารกองทุน และการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการของคณะกรรมการบริหาร กองทุนโดยอนุโลม

มาตรา ๔๗ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๔

(๒) บริหารกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) รายงานสถานะการเงินและการจัดการกองทุนต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่ คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๘ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์ และการจัดการกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของ กระทรวงการคลัง

มาตรา ๔๙ ให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน จำนวนห้าคนประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจาก ผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการเงิน การสังคมสงเคราะห์ และการประเมินผล ด้านละหนึ่งคนและให้รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ซึ่งปลัดกระทรวง มอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้นำมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับ กับ การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานของกองทุน โดยอนุโลม

มาตรา ๕๐ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน
- (๒) รายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ
- (๓) เรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับกองทุนจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาประเมินผล

มาตรา ๕๑ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำงบดุลและบัญชีทำการส่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบและรับรองภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทำรายงานผลการสอบและรับรองบัญชีและการเงินของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อให้คณะกรรมการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

รายงานผลการสอบบัญชีตามวรรคสอง ให้รัฐมนตรีเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาทราบและจัดให้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

หมวด ๖

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๒ ผู้ใดกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำแก่บุคคลอายุเกินสิบห้าปี แต่ไม่ถึงสิบแปดปีต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกปีถึงสิบสองปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสองหมื่นบาทถึงสองแสนสี่หมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำแก่บุคคลอายุไม่เกินสิบห้าปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่แปดปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนหกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท

มาตรา ๕๓ นิติบุคคลใดกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น บุคคลดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกปีถึงสิบสองปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสองหมื่นบาทถึงสองแสนสี่หมื่นบาท

มาตรา ๕๔ ผู้ใดขัดขวางการสืบสวน การสอบสวน การฟ้องร้อง หรือการดำเนินคดีความผิดฐานค้ำมนุษย์ เพื่อมิให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถ้าเป็นการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้เสียหายหรือพยาน เพื่อจูงใจให้ผู้นั้นไม่ไปพบพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือไม่ไปศาลเพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความ หรือเพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความอันเป็นเท็จ หรือไม่ให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความ ในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ใช้กำลังบังคับ ชู่เชิญ ช่มชู่ ช่มชื่นใจ หลอกหลวง หรือกระทำการอันมิชอบประการอื่นเพื่อมิให้ผู้เสียหายหรือพยานไปพบพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือไม่ไปศาลเพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความ หรือเพื่อให้ผู้นั้นให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความอันเป็นเท็จ หรือไม่ให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความ ในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ เอาไปเสีย แก้ไขเปลี่ยนแปลง ปกปิด หรือซ่อนเร้น เอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ หรือปลอม ทำ หรือใช้เอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ อันเป็นเท็จในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่กรรมการ กรรมการ ปกค. อนุกรรมการ สมาชิกของคณะทำงาน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวน หรือเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือ

(๕) ใช้กำลังบังคับ ชู่เชิญ ช่มชู่ ช่มชื่นใจ หรือกระทำการอันมิชอบประการอื่นต่อกรรมการ กรรมการ ปกค. อนุกรรมการ สมาชิกของคณะทำงาน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้หรือเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวน เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๕ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท เว้นแต่เป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติตามหน้าที่หรือกฎหมาย

(๑) รู้ว่ามีคำขอเพื่อให้ได้มาซึ่งเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๓๐ แล้วเปิดเผยแก่บุคคลที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องให้รู้ว่ามีหรือจะมีการยื่นคำขอเพื่อให้ได้มาซึ่งเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารดังกล่าวโดยประการที่น่าจะทำให้ผู้ยื่นคำขอสูญเสียโอกาสที่จะได้มาซึ่งเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารนั้น หรือ

(๒) รู้หรือได้มาซึ่งเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารที่ได้มาตามมาตรา ๓๐ แล้วเปิดเผยแก่บุคคลที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องให้รู้เอกสารหรือข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

มาตรา ๕๖ ผู้ใดกระทำการหรือจัดให้มีการกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) บันทึกรูปภาพ แพร่ภาพ พิมพ์รูป หรือบันทึกเสียง แพร่เสียงหรือสิ่งอื่นที่สามารถแสดงว่าบุคคลใดเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ทั้งนี้ ไม่ว่าขั้นตอนใด ๆ

(๒) โฆษณาหรือเผยแพร่ข้อความ ซึ่งปรากฏในทางสอบสวนของพนักงานสอบสวน หรือในทางพิจารณาคดีของศาลที่ทำให้บุคคลอื่นรู้จักชื่อตัว ชื่อสกุลของผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์หรือบุคคลในครอบครัวผู้เสียหายนั้น ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยสื่อสารสนเทศประเภทใด

(๓) โฆษณาหรือเผยแพร่ข้อความ ภาพหรือเสียง ไม่ว่าจะโดยสื่อสารสนเทศประเภทใด เปิดเผยแพร่ไว้ที่ สถานที่อยู่ สถานที่ทำงาน หรือสถานศึกษาของบุคคลซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำ ความผิดฐานค้ำมนุษย์

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การกระทำที่ผู้กระทำจำเป็นต้องกระทำเพื่อประโยชน์ ของทางราชการในการคุ้มครองหรือช่วยเหลือผู้เสียหาย หรือผู้เสียหายยินยอมโดยบริสุทธิ์ใจ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๗ ให้โอนเงินทุนสงเคราะห์เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้า มนุษย์ตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ว่าด้วยการดำเนินงานและการ ใช้จ่ายเงินสำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาเป็นทุนประเดิมแก่ กองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๐ ยังมิได้กำหนดลักษณะความผิดให้ครอบคลุมการกระทำเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลที่มีได้จำกัดแต่เฉพาะหญิงและเด็ก และกระทำด้วยวิธีการที่หลากหลายมากขึ้น เช่น การนำบุคคลเข้ามาค้าประเวณีในหรือส่งไปค้านอกราชอาณาจักร บังคับใช้แรงงานบริการหรือขูดรีด บังคับตัดอวัยวะเพื่อการค้า หรือการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบประการอื่น ซึ่งในปัจจุบันได้กระทำในลักษณะองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติมากขึ้น ประกอบกับประเทศไทยได้ลงนามอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร และพิธีสารเพื่อป้องกัน ปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก เพิ่มเติมอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร จึงสมควรกำหนดลักษณะความผิดให้ครอบคลุมการกระทำดังกล่าวเพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สอดคล้องกับพันธกรณีของอนุสัญญาและพิธีสารจัดตั้งกองทุนเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รวมทั้งปรับปรุงการช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายให้เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เสียหาย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

อมรรัตน์/แก้ไข

วศิน/ตรวจ

๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓

สุกัญญา/ผู้จัดทำ

๑๖ มีนาคม ๒๕๕๔

(๑๙)

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	
เลขรับ.....	๖๒๕
วันที่.....	๓ ส.ค. ๒๕๕๘
เวลา.....	๒๒ น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๗/๑๙๖

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๗ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นเรื่องด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

กองงานบริหารทั่วไป	
รับที่ ๑๗๗/๒๖	วันที่ ๓/๓/๕๘
เวลา ๑๓.๕๗	ส่ง ก/๓๓
สำนักเลขาธิการประชุม	

กลุ่มงานนิติฯ
รับที่ ๑๑ (น) ๒๕๕๘
วันที่ ๓ / ๓ / ๕๘
เวลา ๑๓.๕๗ น.
สำนักเลขาธิการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๗ (อสิสา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ...)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับพนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ให้ทราบว่ามีภาระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ได้รับความคุ้มครองไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่งและทางอาญา (เพิ่มมาตรา ๑๓/๑)
- (๒) ปรับปรุงฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง)
- (๓) ปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ในการกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ (เพิ่มมาตรา ๑๖ (๒/๑))
- (๔) กำหนดให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศกำหนด มาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ (เพิ่มมาตรา ๑๖/๑)
- (๕) กำหนดให้คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง มีอำนาจสั่งปิดสถานประกอบกิจการ หรือโรงงานชั่วคราว พักใช้ใบอนุญาตประกอบการสำหรับการประกอบธุรกิจหรือโรงงาน ห้ามใช้ยานพาหนะ เป็นการชั่วคราว หรือดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำผิดเกิดขึ้นอีก (เพิ่มมาตรา ๑๖/๒)
- (๖) กำหนดขั้นตอนการแจ้งคำสั่งของคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสองที่ได้สั่งการ ตามมาตรา ๑๖/๒ และการอุทธรณ์คำสั่งของคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง (เพิ่มมาตรา ๑๖/๓)
- (๗) กำหนดให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อทำการตามมาตรา ๑๖/๒ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕)
- (๘) กำหนดให้ค่าปรับตามที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้นำไปใช้ได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง ตกเป็นของกองทุน (เพิ่มมาตรา ๔๒ (๖/๑))
- (๙) เพิ่มบทกำหนดโทษกรณีการกระทำตามมาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๕๓ วรรคสอง เป็นเหตุให้ ผู้ถูกกระทำได้รับอันตรายสาหัส หรือถึงแก่ความตาย (เพิ่มมาตรา ๕๓/๑)
- (๑๐) เพิ่มบทกำหนดโทษกรณีเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินกิจการสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะ ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๑๖/๒ (เพิ่มมาตรา ๕๓/๒)

(๒๑)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติบางประการ ไม่เหมาะสมต่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในปัจจุบันที่มีความรุนแรง ซับซ้อน และเป็นอาชญากรรมข้ามชาติ จึงเห็นควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยกำหนดให้มีมาตรการสร้างแรงจูงใจให้ผู้พบเห็นเหตุการณ์ค้ามนุษย์ แจ้งข้อมูลต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ และกำหนดมาตรการเพิ่มอำนาจทางปกครองให้แก่เจ้าหน้าที่ รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การค้ามนุษย์

.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม
การค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกัน
และปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๑๓/๑ ผู้ใดแจ้งแก่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ
ให้ทราบว่ามีกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครอง
ไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่งและทางอาญา”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกัน
และปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ปคม.” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นประธานคณะกรรมการ ปคค. เป็นรองประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่คน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์โดดเด่นเป็นที่ประจักษ์ด้านการป้องกันการปราบปราม การบำบัดฟื้นฟู และการประสานงานระหว่างประเทศเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ไม่น้อยกว่า เจ็ดปี ด้านละหนึ่งคน โดยต้องเป็นภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นกรรมการ และมีปลัดกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นเลขานุการ และให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์แต่งตั้งข้าราชการของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๒/๑) ของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

“(๒/๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ และกำหนดให้สถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ ต้องอยู่ภายใต้บังคับของมาตรการดังกล่าว”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖/๑ มาตรา ๑๖/๒ และมาตรา ๑๖/๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๑๖/๑ ให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจ ออกประกาศกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ และประกาศกำหนดให้สถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะใดๆ ต้องอยู่ ภายใต้บังคับของมาตรการดังกล่าว ทั้งนี้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๖/๒ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่ามีกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์หรือพบการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะตามมาตรา ๑๖/๑ หากเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินกิจการสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะ ดังกล่าวไม่สามารถชี้แจงหรือพิสูจน์ ให้คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง เชื่อได้ว่าตนได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่กรณีแล้ว ให้คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง มีอำนาจสั่งอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ปิดสถานประกอบกิจการหรือโรงงานชั่วคราว
- (๒) พักใช้ใบอนุญาตประกอบการสำหรับการประกอบธุรกิจหรือโรงงาน
- (๓) ห้ามใช้ยานพาหนะเป็นการชั่วคราว
- (๔) ดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นอีก

ทั้งนี้ การสั่งตาม (๑) (๒) และ (๓) ต้องไม่เกินครั้งละสามสิบวันนับแต่วันที่เจ้าของผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินการสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะ ได้รับทราบคำสั่ง

ในกรณีมีการออกคำสั่งใด ๆ ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง แจ้งให้หน่วยงานซึ่งควบคุมสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะนั้นทราบ และให้หน่วยงานดังกล่าวถือปฏิบัติตามนั้น

การพิจารณาปิดสถานประกอบกิจการหรือโรงงานชั่วคราว การพักใช้ใบอนุญาต ประกอบการสำหรับการประกอบธุรกิจหรือโรงงาน การห้ามใช้ยานพาหนะเป็นการชั่วคราว หรือการดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำผิดเกิดขึ้นอีก ตามวรรคหนึ่ง และการแจ้งให้หน่วยงานรับทราบตามวรรคสามให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๖/๓ ให้แจ้งคำสั่งตามมาตรา ๑๖/๒ ต่อเจ้าของผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินการสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะนั้นทราบเป็นหนังสือ ณ ภูมิลำเนา ของผู้นั้น ภายในเจ็ดวันนับแต่วันออกคำสั่ง

ในกรณีที่ไม่มีผู้รับ ให้ปิดคำสั่งไว้ที่ภูมิลำเนาของผู้นั้นในที่เปิดเผย และให้ถือว่าเจ้าของผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินการสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะ ทราบคำสั่งนั้นแล้ว เมื่อพ้นกำหนดสิบห้าวัน

ในกรณีเจ้าของผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินการสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะ ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง ให้อุทธรณ์ ต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งจากคณะกรรมการ

การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สิ้นสุด”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ายาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ คณะกรรมการและคณะกรรมการ ปกค. จะแต่งตั้งคณะกรรมการ หรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องหนึ่งเรื่องใดหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่คณะกรรมการและคณะกรรมการ ปกค. มอบหมายก็ได้

ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการตามมาตรา ๑๖/๒

ให้นำมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับกับการประชุม ของคณะกรรมการหรือคณะทำงานโดยอนุโลม”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๖/๑) ของมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

“(๖/๑) ค่าปรับตามที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้นำไปใช้ได้โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้ของแผ่นดิน”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๓/๑ และมาตรา ๕๓/๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๕๓/๑ ถ้าการกระทำผิดตามมาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๕๓ วรรคสอง เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ

(๑) รั้งอันตรายสาหัส ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่แปดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนหกหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

(๒) ถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต

มาตรา ๕๓/๒ เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินกิจการสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๑๖/๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมต่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในปัจจุบันที่มีความรุนแรง ซับซ้อน และเป็นอาชญากรรมข้ามชาติ จึงเห็นควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยกำหนดให้มีมาตรการสร้างแรงจูงใจให้ผู้พบเห็นเหตุการณ์ค้ามนุษย์แจ้งข้อมูลต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ และกำหนดมาตรการเพิ่มอำนาจทางปกครองให้แก่เจ้าหน้าที่ รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญดังนี้

(๑) กำหนดให้ผู้ที่แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ได้รับความคุ้มครองไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง และทางอาญา (เพิ่มมาตรา ๑๓/๑)

(๒) ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง)

(๓) ปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ในการกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ (เพิ่มมาตรา ๑๖ (๒/๑))

(๔) กำหนดให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ (เพิ่มมาตรา ๑๖/๑)

(๕) กำหนดให้คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง มีอำนาจสั่งปิดสถานประกอบกิจการหรือโรงงานชั่วคราว การพักใช้ใบอนุญาตประกอบการสำหรับการประกอบธุรกิจหรือโรงงาน การห้ามใช้ยานพาหนะเป็นการชั่วคราว หรือการดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นอีก (เพิ่มมาตรา ๑๖/๒)

(๖) กำหนดขั้นตอนการแจ้งคำสั่งของคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง ที่ได้สั่งการตามมาตรา ๑๖/๒ และการอุทธรณ์คำสั่งของคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง (เพิ่มมาตรา ๑๖/๓)

(๗) กำหนดให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อทำการตามมาตรา ๑๖/๒ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕)

(๘) กำหนดให้ค่าปรับตามที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้นำไปใช้ได้โดยไม่ต้อง นำส่งคลัง และตกเป็นของกองทุน (เพิ่มมาตรา ๔๒ (๖/๑))

(๙) เพิ่มบทกำหนดโทษกรณีการกระทำตามมาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๕๓ วรรคสอง เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับอันตรายสาหัส หรือถึงแก่ความตาย (เพิ่มมาตรา ๕๓/๑)

(๑๐) เพิ่มบทกำหนดโทษกรณีเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินการสถาน ประกอบกิจการ โรงงาน ยานพาหนะ ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๑๖/๒ (เพิ่มมาตรา ๕๓/๒)

"การตราพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

"พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่า ยี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ วรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาปฏิรูปแห่งชาตินั้น คณะรัฐมนตรีอาจขอรับไปพิจารณาก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรับหลักการก็ได้

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗, มาตรา ๑๔)